A NAGY-SZALONTAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1891. ÁPRILIS 2. NAPJÁN

N.-SZALONTÁN TARTOTT KÖZGYŰLÉSÉNEK

ÉS

BIRÓSÁGI ŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA:

BALOG AMBRUS

EGYHÁZMEGYEI FŐJEGYZŐ.

DEBRECZENBEN,

NYOMATOTT A VÁROS KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

1891. — 539

A NAGY-SZALONTAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1891. ÁPRILIS 2. NAPJÁN

N.-SZALONTÁN TARTOTT KÖZGYŰLÉSÉNEK

ÉS

BIRÓSÁGI ŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA:

BALOG AMBRUS

EGYHÁZMEGYEI FŐJEGYZŐ.

DEBRECZENBEN,

NYOMATOTT A VÁROS KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

1891. — 539

A nagy-szalontai ev. ref. egyházmegye 1891. április 2-ik napján Nagy-Szalontán tartott közgyűlésének jegyzőkönyve.

Jelen voltak:

Szél Kálmán esperes és **Tisza Kálmán** egyházmegyei gondnok elnöklete alatt:

I. Tanácsbirák:

Lelkészi részről:	Világi részről:
Böszörményi Károly	Benedek László
Nagy Péter	Sántha István
Balog Ambrus	Dr. Balogh Elek
Márk Ferencz	
Nagy Imre	

II. Jegyzők:

Balog Ambrus, Nagy Imre lelkészi-, Sántha István és Borbély László világi részről.

III. Lelkészek:

Nagy Sándor ágyai, Böszörményi Lajos n.-szalontai, Böszörményi Pál bajji, Sipos Imre belényesi, Bagdi János anti, Szondi Géza sz.-leányfalvai, Kozma Zsigmond m.-sasi, Ónodi Sándor m.-gyáni, Bernáth Lajos tenkei, Kis György szakáli lelkésztársak és Vadas Gyula cserméi s. lelkésztanitó.

IV. Tanitó testület képviselői:

Szabó József n.-zerindi és Szőke János okányi tanitók.

V. Egyházak világi képviselői:

Szathmári Mihály, Fónagy Imre N.-Szalontáról, Szilágyi György Sarkadról, b. Sárközi Gergely Árpádról, Gazsó János Tamásdáról, Ladányi Gergely M.-Gyánból.

Elnöklő esperes — buzgó ima után — melegen üdvözölvén elnöktársát Tisza Kálmán egyházmegyei gondnok ő nagyméltóságát, mint a ki ugy az egyházi közügyek iránt való érdeklődésben, mint a kötelességek hű és pontos teljesitésében mindnyájunk előtt példa gyanánt tündöklik; üdvözölvén a lelkészi és világi tanácsbirákat, a lelkészeket és tanitókat, általában a gyűlés alkotó tagjait: jelen közgyűlést megnyitottnak nyilvánitja.

---

1. Az egyházak és tanitótestület képviselői:

a fent kitett sorrendben, megbizó leveleik rendben lévén, igazoltatnak.

2. Tisza István, Fábián László világi tanácsbirák, Kolumbán Áron k.-gyáni, Szilágyi Sándor b.-sebesi és Fogarasi Bálint radna-lippai lelkészek az esperesi hivatalhoz küldött értesitéseikben jelentik, hogy másnemü elfoglaltatásaik miatt a mostani közgyűlésen meg nem jelenhetnek.

Sajnos tudomásul vétetik.

3. A tárgysorozat felolvastatván:

helybenhagyatik és a tanácskozás sorrendjéül elfogadtatik.

4. Olvastatott a következő esperesi jelentés az egyházmegye szellemi és anyagi állapotáról:

„Nagytiszteletü egyházmegyei közgyűlés!

Egyházmegyénknek az 1890-ik évi szellemi és anyagi állapotát feltüntető jelentésemet, — a hozzám beérkezett adatok alapján, — a következőkben van szerencsém beterjeszteni:

I. Vallás-erkölcsi állapot.

Ha a közönséges istenitisztelet gyakorlásából lehet következtetnünk magára a hitéletre, és annak forrására, a vallásos buzgóságra: ugy az egyházmegyénk egyházaiban általában megnyugtatónak és megörvendeztethetőnek mondható; — mert ugy ünnepnapokon, valamint vasárnapok

délelőttjén, — a nagy munkaidő kivételével — dicséretes buzgósággal gyakorolják egyházunk tagjai a hitelveink szerint tartatni szokott közönséges istenitiszteleteket; és ha lankad is ez a buzgóság a vasárnap délután, és köznapi istenitiszteletek alkalmával, de láthatólag örvendetes emelkedést és meleg érdeklődést mutat a nyári nagy munka bevégeztével a téli évszakban tartatni szokott biblia magyarázatnál.

Vasárnap délután egyházmegyénk 25 egyházában káté magyarázat, 3-ban biblia magyarázat; 11-ben felváltva e kettő; 3-ban egyszerü imádság tartatik; egyben pedig nem tartatik istentisztelet. Köznap reggelenként mindennap tartatik istentisztelet 23 egyházban, hetenként kétszer 10 egyházban; csak bünbánati héten 6-ban; 4-ben egyszer sem. Köznap délután naponként tartatik istentisztelet 5 egyházban, 38-ban nem. Köznapokon biblia magyarázat tartatott 24 egyházban, 19-ben nem. Urvacsoráztak 23 egyházban, hol ez nyilván tartatott: 26,846.

Az erkölcsi állapot megitélésére szolgáljanak a következő adatok: törvénytelen szülöttek száma: 271 (3408 szülött közül) 8%; törvénytelenül együtt él, mennyire ez kipuhatolható volt, 259; visszásházas volt 90; kik közül lelkészi békéltetés folytán kibékült 22, elvált 39; hozzánk áttért 43, kitért 9; vegyes házasság 115; nazarénusok vagy baptisták vannak 13 helyen; szertartás nélküli temetkezés fordult elő 8 helyen és botrányos büneset 3 helyen.

2. Iskola ügy.

A tanügyi bizottság külön jelentésén kivül, egyházmegyénk iskolaügyének állapotát, a következőkben van szerencsém feltüntetni:

A 6—12 éves 8590 tanköteles közül iskolába jár 7924 92%, a 13—15 éves 2777 tanköteles közül iskolába jár 1380 50%, és pedig 83 iskolaépületben, 91 tanteremben, melyből törvényszerü 29, kielégitő 46, türhető 14, rosz 2; a mindennapi iskolában egy osztályu 14, két osztályu 10, 3 osztályu 4, 4 osztályu 16, 5 osztályu 43, 6 osztályu 5, a 40 helyen levő ismétlő iskolából egy éves tanfolyamu 19, 2 éves 8, 3 éves 13. Ezen iskolák vezetésére 93 tanerő van alkalmazva, kik közül kizárólag fiukat tanit 33, csak leányokat 30, fiukat és leányokat együtt 30. Közülök oklevéllel bir 56, igazolványnyal 21, kibocsátványnyal 1, lelkész-tanitó 5; segédlelkész 1. Képesitvénye nincs 9-nek, állandó 80, ideiglenes 11, segéd 2. A tanerők javadalmazására fordittatott ez évben 40,072 frt. Az iskolaépületek fentartására 5237 frt és igy az összes iskoláztatásra 45,309 frt. Az egyházkerület által kötelezővé tett tanterv közül 66 iskolában a C), 14-ben a B), 11-ben az A) tanterv van alkalmazásban.

3. Anyagi állapot.

Az 1890-ik évről szóló egyházi és gondnoki számadásokat, az egyházi törvények értelmében bekivánván, azokat az egyházmegyei számvevő székhez áttettem, mely is e tárgyu jelentését az egyházmegye közgyűlésének külön adta be.

Az egyházak ingó és ingatlan vagyonáról kiállitott s a törvényszerü egyházlátogatás alkalmával hitelesitett leltárt nyilván tartom. Ezeknek előre bocsátása után áttérek az 1890-ik év folyamán történt épitkezésekre és hagyományokra:

a) *Epités és javitás:*

Ágyán javitásokra 136 frt. *Anton* templom torony ujonnan épitésére 2100 frt, tanitói lakáson melléképületre 25 frt. *Árpádon* javitásra 120 frt. *Bajjon* templom s torony javitásra és iskola keritésre 140 frt. *Belényesen* javitások 311 frt 79 kr. *B.-Ujlakon* templomi székek ujból készitésére 300 frt, javitásokra 17 frt. *Bél-Zerinden* javitásokra 13 frt. *B.-Böszörményben* uj leányiskola épitésére 1767 frt 42 kr, épületek javitására 216 frt 04 kr. *Erdőhegyen* javitásokra 140 frt. *F.-Gyarmaton* javitásokra frt. *Fenesen* tanitólakáson melléképület 92 frt 75 kr. *Geszten* a lelkészi lakon javitás, a tanitói lakon melléképületre 150 frt. *Gyantán* javitásokra 445 frt. *K.-Peregen* épittetett egy magtár frt. *Komádiban* az uj lelkészlak fedél alá vétetett frt. *Köte-Gyánban* javitások 280 frt. *M.-Homorogon* javitások 45 frt 40 kr. *M.-Gyorokon* a lelkészlak s részben a templom is ujból zsindelyeztetett anyagokra 102 frt 78 kr. *Mező-Gyánban* iskolai ürszékre 209 frt 16 kr. *N.-Harsányban* templom s toronytető festésre 250 frt, lelkészlak ujonnan cserepezésére 200 frt. *M.-Sasson* javitásokra 350 frt. *N.-Szalontán* javitásokra 897 frt 69 kr. *N.-Zerinden* javitásokra 190 frt. *Okányon* javitásokra 50 frt. *Sarkadon* iskola átalakitásra 455 frt 92 kr. *S.-Kereszturon* lelkész és tanitói lakon nagyobb mérvü javitások történtek frt. *Sonkolyoson* melléképületre 30 frt. *Szakálon* épület javitásokra, keritésekre 22 frt. *Szentleányfalván* uj iskola épületre s tanitói lakásra 1500 frt, egyházi épületek javitására s kerittetésekre 200 frt. *Tamásdán* javitásokra 10 frt. *Tenkén* a 3-ik iskola épület fedél alá vétetett frt. *Ugrán* javitásokra s a lelkészi lakon uj kőkeritésre 96 frt. *Vadászon* a lelkészi s fitanitói lakon javitásra és toronyóra igazittattásra 113 frt fordittatott. Épitkezés és javitás történt tehát 10,975 frt 95 kr értékben.

b) *Adakozás és hagyomány:*

Anton urasztali teritőre és pohárra 65 frt *Belényesen* perselybe gyült 18 frt 96 kr, adakoztak az egyház részére Sipos Imréné 11 frt, Márton

Imre debreczeni ügyvéd 5 frt, Dr. Ujfalussy József debreczeni orvos 5 frt, bál jövedelméből befolyt 64 frt. *B.-Ujlakon* többek adakozásából 27 frt 21 kr. *B.-Böszörményben* Fleischer Miksa nagybérlő a leányiskola épitéshez anyagokat adott 223 frt értékben, Nagy József főbiró birságpénz 4 frt. *B.-Sebesen* orgonára 160 frt, iskolaépitésre 20 frt 90 kr. *E.-Gyarakon* perselybe gyült 35 frt. *Erdőhegyen* özv. Tolnai Mihályné egy urasztali teritőt 1 frt 60 kr értékben. *Gyantán* néh. Boros Rebeka, Boros Gergelyné 50 frt, perselybe gyült 52 frt 42 kr. *K.-Apátiban* Tar István egy mulatság tiszta jövedelmét orgonára 108 frt, gróf Csáky Kálmán 300 téglát az egyháznak, a lelkésznek 3 öl, a tanitónak 2 öl fát frt. *Köte-Gyánban* urasztali teritő alapra 12 frt. *Ménes-Gyorok* a templom és lelkészlak tetejének zsindelyezését dijtalanul végezték. Balogh Ferencz gondnok, Balogh Ferencz, Murvai Pál, Lakatos András, Molnár Sándor mintegy 100 frt értékben; anyagokra adakoztak 35 frt 75 krt. A beszerzett anyagot ingyen szállittották gróf Nádasdy uradalom, Biró Ferencz, Molnár András, Kálnoki József; perselypénz 14 frt 01 kr; tüzoltó majális eredménye iskolai czélra 8 frt 33 kr. *Mező-Gyánban* Kovács Lajos 7 frt 20 kr. *Nagy-Harsányban* Madarasi Pál 3 frt. *N.-Szalontán* az egyház részére adakoztak: Szőllősi Péter 50 frt, Molnár Mihályné 5 frt, id. Boneczos Mihály 20 frt, Illyés Sándor 5 frt, id. Molnár István 10 frt, perselybe gyült 312 frt 21 kr. Szalontai takarékpénztár szegény gyermekek ruha segélyére 90 frt. *Aradon* orgonára 1057 frt. *Pankotán* egyesek adománya 50 frt, Népbank 20 frt, Zászló Mózes orgonára 5 frt. *Sarkadon* Sarkad vidéki takarékpénztár szegény gyermekeknek könyvre 30 frt, özv. Seres Jánosné az egyház részére 60 frt. *Sonkolyoson* perselypénz 3 frt 30 kr. Jánosfalván 72 kr, Kádár Jánosné egy urasztali teritőt frt. A templom belsejének meszelését, székek festését többen buzgóságból ingyen végezték. *Szakállon* templom alap javára Incze László és társa 10 frt, közmunkával kerestek az egyháztagok 50 frtot. *Szentleányfalván* uj iskola épitéshez a lakosság közmunkával 900 frt, Szondy Géza gyüjtése iskolaépitésre 197 frt 10 kr. *Tamásdán* Veress Károly és Hidi Imre épitőmesterek a lelkészlakon egy kéményt épittettek saját költségükön. *Nyégerfalván* az egyház részére id. Csapó János 12 frt, ifj. Csapó János 5 frt, a község 6 frt. *Ugrán* Tóth János presbyter, elhunyt neje Bálint Juliánna nevében is egy egészen uj, diszes szószéket készittetett 600 frt értékben. *Vadászon* Zilahy Lajos orgona alapra 50 frt, Köteles Mihály 10 frt, özv. Simon Istvánné 10 frt, Nagy Ferencz biró büntetés pénzt egyházi czélra 5 frtot. Tehát az összes adományok és hagyományok értéke, az értékben fel nem tüntetett természetbenieken kivül 4604 frt 71 kr. Ezenkivül az urasztala több helyütt részint egész éven át, részint egyes alkalmakkor, egyes buzgó egyháztagok adományából láttatott el kenyérrel és borral, u. m.: B.-Böszörményben, Erdő-Gyarakon, F.-Gyarmaton, Komádiban, Homorogon, M.-Sasson, Nagy-Szalontán, Okányban, Pankotán, Szentleányfalván, Tamásdán és Tárkányban.

Hálás köszönettel jelentem be, hogy apostoli királyunk Ő Felsége

magán pénztárából a szentleányfalvai egyháznak iskolaépitésre 100 frtot méltóztatott adományozni; továbbá hogy egyházmegyénk közalapi ideiglenes és missiói segélyül 1350 frtot, lelkészi állomások fölsegélésére tőkesegély évjáradékául 240 frtot, épitkező egyházaknak szintén tőkesegély évjáradékául 75 frtot, államsegélyül 983 frtot; a reformált segély-egylettől 150 frtot, a rendkivüli szükségekre fentartott államsegélyből 44 frtot nyert s egyházmegyei lelkészi gyámintézetünk a báró Baldácsi-alapitványból 36 frt 20 krt, továbbá Szentleányfalva iskolaépitésre Aradmegye törvényhatóságától 60 frtot, az aradi „Kölcsey-egylet"-től 25 frtot, az erdelyi közművelődési-egylet aradi fiókjától 25 frtot, az országos iskola egyesülettől 50 frtot. A bél-zerindi egyház a „Gusztáv Adolf egylet"-től 144 frtot. A debreczeni ev. ref. főiskola tápintézete részére a sarkadi egyház 20 frtot, a n.-szalontai 15 frtot küldött be hozzám, mely összegeket számadásom igazolása szerint illetékes helyeikre beküldöttem.

Fölemlitem, hogy a belényes-ujlaki egyház az, melyben az egyházi hivatalnokok közvetlenül magok szedik fizetésüket az egyháztagoktól, egyébütt a presbytérium szedeti azt, 9 egyházban nem nyerték ki az egyházi hivatalnokok fizetéseiket a mult esztendőben. Az egyházi épületek, az egyházmegye minden egyházában biztositva vannak tüzkár ellen.

4. Népmozgalmi adatok.

Egyházmegyénkben 43 anya, 8 leány egyház, egy missziói egyház és 282 szórvány van. Ezekben a lelkek száma 74,280, a szülötteké 3408 vagyis 4·6%, a meghaltaké 2725 vagyis 3·7%, esketetteké 752 vagyis 1% confirmáltaká 1150 vagyis 1·5%. A 43 anya egyházban van 44 rendes lelkészi állomás, melyből egy betöltetlenül levén a rendes lelkészek száma 43, továbbá 1 körlelkész 3 helyettes és 10 segédlelkész s igy összesen 57.

Az elmult évfolyamán az egyházi hivatalnokok közül elhalt Jakab József ágyai leánytanitó, s ezen év Február havában Kerékjártó Mihály b.-ujlaki tanitó. Nyugodjanak békével!

Nagytiszteletü egyházmegyei közgyűlés! Midőn az egyházmegye szellemi és anyagi állapotát a fentebbiekben van szerencsém feltüntetni, kérem, hogy a b.-ujlaki presbytériumot fegyelmi eljárás terhe alatt az egyházi törvény 231. §-a értelmében leendő eljárásra utasitani, és a fentebb részletezett épitkezéseket és adományokat örvendetes tudomásul venni s a buzgó adakozóknak jegyzőkönyvileg köszönetet nyilvánitani méltóztassék!!

Egyházmegyei közgyűlésünk e valóban gyakorlott kéznek munkájára mutató szabatos és szakszerü jelentést átalában tudomásul, az épitkezéseket és adományokat pedig, a buzgó adakozók iránt kifejezett jegyzőkönyvi köszönet mellett, örvendetes tudomásul veszi.

A belényes-ujlaki presbytériumot pedig fegyelmi eljárás terhe alatt utasitja az egyházi belhivatalnokok fizetéseinek az egyházi törvények 231. §-ában meghatározott módon való beszedésére és kézbesitésére.

5. Olvastatott az elnökileg elintézett ügyekről a következő esperesi jelentés:

„Nagytiszteletü egyházmegyei közgyűlés!

Az egyházmegye utóbbi közgyűlése óta, elnökileg elintézett közérdekü ügyekről a következőkben van szerencsém beterjeszteni jelentésemet:

1. 1890. aug. 17. 401. sz. a. a tenkei ev. ref. egyház által ujonnan épitendő iskola tervrajzát és költségvetését, a mely telekkel együtt 1750 frtba kerül, azon kijelentéssel hagytam jóvá, hogy a tanitó lakáshoz, illetőleg az iskolaépülethez szükségelt kamara és más mellék helyiségek külön az épület végéhez épittessenek.

2. 1890. aug. 17. 401. sz. a Váradi Dezső okleveles tanitót bemutatott bizonylatai s a tenkei ev. ref. presbyterium választása alapján ideiglenes minőségben megerősitettem, ezen iskolai év tartamára, a tenkei vegyes iskolatanitóságban.

3. 1890. aug. 27. 410. sz. a. Kiss Sándor okleveles tanitót bemutatott bizonyitványai és a komádii ev. ref. presbyterium választása alapján ideiglenesen megerősitettem a komádii kántor fitanitóságban.

4. 1890. Aug. 28. 415. sz. a. Bátori István e.-gyaraki tanitót a gyantéi pusztai tanitóságban ideiglenesen megerősitettem.

5. 1890. szept. 10. azon alkalomból, hogy koronás királyunk Ő Felsége Nagy-Váradot legmagasabb látogatásával szerencséltette, a Biharmegye területén lakó ev. reformáltak képviseletében és hódoló tisztelete kifejezésére a n.-szalontai és bihari ev. ref. egyházmegye tisztikarával együttesen tisztelegtünk Ő Felsége előtt.

6. 1890. szept. 8. 424. sz. a. Nagy Miklós okleveles tanitót bemutatott bizonylatai és a b.-sebesi ev. ref. presbyterium választása alapján ideiglenesen megerősitettem a b.-sebesi orgonistakántor-tanitóságban.

7. 1890. szept. 2. 426 sz. a. Antal Imre okleveles tanitót bemutatott bizonylatai és a mezőgyáni ev. ref. presbytérium választása alapján, ideiglenesen megerősitettem a mezőgyáni leánytanitóságban.

8. 1890. szept. 6. 430. sz. a. Tárkányi fitanitóul elválasztott Tóth Lajost ideiglenesen megerősitettem állomásán; valamint, tárkányi segédtanitóul elválasztott Kecskeméti Zsigmondot ideiglenes minőségben megerősitettem ezen állomásán azon határozott feltét alatt, hogy ezen tanév folyamán oklevelet szerezni köteles.

9. 1890. szept. 13. 436. sz. a. vadászi helyettes leánytanitóul alkalmazott Végh Gábort, a tanitóképezdei tanfolyam elvégezéséről szóló bizonyitványa alapján a folyó tanévre ideiglenesen megerősitettem állomásán,

azon kikötés mellett, hogy ezen tanév folyamán tanitói oklevelet szerezni köteles, különben állomásán tovább nem maradhat.

10. 1890. szept. 24. 450. sz. a. Erdőgyaraki tanitóul elválasztott Pápai Lajos képezdei tanfolyamot végzett ifjut ideiglenes minőségben, azzal a kikötéssel erősitettem meg állomásán, hogy ezen iskolai év folyamán oklevelet szerezni köteles.

11. 1890. okt. 2. 455. sz. a. Csató Gyula képezdei tanfolyamot végzett ifjut a kötegyáni I-ső osztályu vegyes iskola tanitóságában ideiglenes minőségben, megerősitettem azzal, hogy ezen tanév folyamán oklevelet szerezni köteles.

12. 1890. okt. 2. 458. sz. a. gyantai fitanitóul elválasztott Somogyi József okl. tanitót ideiglenesen megerősitettem állomásán.

13. 1890. okt. 2. 460. sz. a. Pokoli Kálmán részben vizsgát tett tanitójelöltet bizonyitványa alapján ideiglenesen megerősitettem a szalontai ev. ref egyház által ujonnan szervezett segéd-fitanitóságban, azzal, hogy hátralevő vizsgáját ezen év folyamán letenni köteles.

14. 1890. okt. 17. 483. sz. a Benedek Pál S.-Patakon lelkészképességi I-ső vizsgát tett s. lelkészt, az 1928/1890. sz. püspöki felhatalmazás alapján, megerősitettem a pankotai s. lelkész-tanitóságban; felhatalmazván őt a pankotai egyházban a lelkészi szolgálatok teljesitésére is.

15. 1890. nov. 6. 504. sz. a. Váczi Dezső S.-Patakon lelkészképességi I-ső vizsgát tett s. lelkészt, a 2072/1890. sz. püspöki leirat alapján, felhatalmaztam a bél-zerindi egyházban, ugy a lelkészi szolgálatok, mint a tanitói teendők teljesitésére s.-lelkészi minőségben.

16. 1890. nov. 11. 515. sz. a. az e.-gyaraki presbyterium és egyházközségi közgyűlés hozzám beterjesztett határozata alapján, megengedtem az e.-gyaraki egyháznak, hogy egyik teljesen betelt temetője helyébe 400 frtért temető kertül megvegye a Nagy István-féle 2 kat. holdat s ennek fedezésére 200 frt kölcsönt vehessen fel.

17. 1890. nov. 13. 527. sz. a. Fogarasy Bálint s. lelkészt, ki mind a két lelkész-képességi vizsgát letette a „radna-lippai“ missiói körben körlelkészül alkalmaztam s felhatalmaztam őt ezen missiói körben a lelkészi szolgálatok teljesitésére, valamint „a radna-lippai magyar prot. egyház“-ban a lelkészi szolgálatok végezésére. Az ő beigtatása végett személyesen megjelentem Radna-Lippán és nov. 23-án nagy lelki örömmel vettem részt „a radna-lippai magyar prot. egyház“ első istenitiszteletén, mert éreztem, hogy a ki az éhező és szomjuhozó lelkek táplálásáról gondoskodik, — s hazánk azon vidékén több mint 300 esztendős szünetelés után ujra megszólaltatja édes magyar nyelvünkön az élő Istennek igéjét, — az, ugy a magyar prot. egyháznak, mint a magyar nemzetnek igaz és hasznos szolgálatot tesz.

18. 1890. nov. 18. 538. sz. a. Daróczi Dániel s. lelkészt, a k.-apátii lelkész egyenes felelősségére ideiglenes minőségben helyettes tanitóul alkalmaztam a k.-apátii tanitóságban, utasitván a presbyteriumot, hogy ezen állomás rendszeres betöltéséről legkésőbb 1891. év Május havában intézkedjék.

19. 1890. nov. 19. 539. sz. a. Az ágyai presbytérium és egyházközségi közgyűlés indokolt végzése alapján, az egyházmegyei közgyűlés utólagos jóváhagyása reményében kivételesen engedélyeztem, hogy az ágyai egyház 140 forint kölcsönt vehessen fel 4 évi törlesztés kötelezettsége alatt.

20. 1890. nov. 25. 546. sz. a Kisperegi orgonista-kántor leánytanitóul elválasztott Lengyel József okl. tanitót bizonyitványai alapján ideiglenesen megerősitettem állomásán.

21. A b.-sebesi ev. ref. egyház a 67/1890. sz. egyházmegyei, illetőleg 326/1890. sz. egyházkerületi végzésben engedélyt nyervén arra, hogy 4300 frtos kölcsönt vehessen föl, az iskolahelyiségül megvenni szándékolt uradalmi épület s annak átalakitási költségei fedezésére; ennek foganatositása előtt, hogy megtudhassam, miből fedezi az egyház e kölcsön törlesztését és kamatait, bekivántam a b.-sebesi ev. ref. egyház vagyoni állapotának részletes kimutatását, — melynek összeállitásánál maga a presbytérium reá jött, hogy vagyona kezelésénél hiány van és fölkért, hogy annak megvizsgálását rendeljem el. E vizsgálatot Ercsey Sándor egyházmegyei tanácsbiró urral együtt foganatositottam 1890-ik év deczember 3-án. A °/. a. zárt vizsgálati jegyzőkönyv tanusitása szerint Tömöry Mihály b.-sebesi volt lelkészt terheli 522 frt 76 kr hiány és 4 darab kötvényre az egyház különböző pénztáraiból felvett 348 frt 85 kr, vagyis e két czimen összesen 871 frt 65 kr, melyhez utólagosan jő még 50 frt vagyis végösszegben 921 frt 65 kr, mely tartozása biztositására Tömöry Mihály már a vizsgálatot előzőleg az idezárt 2000 frtról szóló, — az évi járulékok befizetése által érvényben levőnek bebizonyult életbiztositási kötvényt terjesztette be hozzám, szabályszerü okmányban felhatalmazván engemet, hogy ezen biztositási fedezetből tartozásait, ugy a b.-sebesi ev. ref. egyházzal, mint a n.-szalontai ev. ref. egyházmegyével szemközt fedezzem. A vizsgálat alkalmával Tömöry Mihály, hivatkozva arra, hogy őt nagy betegsége testben lélekben összetörte s a lelkészi hivatal viselésére képtelenné tette, — önkéntesen lemond a b.-sebesi lelkészi állomásról, kérvén az e folytán szükségelt intézkedések azonnali megtételét egyfelől, másfelől pedig családjának a lelkészi gyámintézet kedvezményében leendő részesittetését. Miután meggyőződtünk arról, hogy Tömöry Mihály már régebben nagy betegségben szenved, mely őt tehetetlen és beszámithatatlan állapotba helyezte, — és mert az általa, illetőleg családja által nyujtott fedezet biztositja a b.-sebesi ev. ref. egyházközséget, elfogadtuk egyfelől a felajánlott biztositékot, másfelől Tömöry Mihálynak állásáról azonnali lemondását, utasitván a b.-sebesi presbyteriumot, hogy a most már tulajdonát képező 2000 frtos életbiztositási kötvény évenkénti járadékait pontosan fizesse, önként értetvén, hogy a biztositási kötvény épségben tartásáért fizetett járadékok esedékes kamataikkal együtt a biztositási kötvény értékének kifizetésekor a b.-sebesi egyháznak megtéritendők lesznek. Ugyanezen alkalommal a b.-sebesi egyház leltár szerinti vagyonát átaladtam helyettes lelkész Szilágyi Sándornak.

22. 1891. Január 2. 597. sz. a. Nagy Lajos lelkészképességi 1-ső vizsgát tett s.-lelkészt, ki ez idő szerint segédtanitóul van a sarkadi ref. egyháznál alkalmazva, felhatalmaztam a lelkészi szolgálatok teljesitésére s.-lelkészi minőségben.

23. A tiszántuli egyházkerület 387—1890. sz. végzésében kimondván, hogy a tőke segélyezés czéljaira szükségelt kölcsön tőkéket, a debreczeni főiskola pénztárából utalványozza: e czimen a b.-sebesi egyház részére megszavazott 1000 frt kölcsöntőkét a szabályszerü kötvény kiállitása után hozzám 1891. Január 1-én áttette az egyházkerületi tőkesegélyező bizottság azon határozott kijelentéssel, hogy az ily módon utalványozott tőkéknek azon czélra forditása iránt, mely czélra azok az egyetemes konvent által megszavaztattak, az illető esperesek tartoznak felelősséggel. Ezen 1000 frtot 1891. Január 2-án a b.-sebesi ev. ref. presbytériumhoz elküldöttem, melynek vételét 7—1891. sz. a. nyugtázza, kijelentvén, hogy ezen 1000 frtot, az iskolahelyiségül vett uradalmi épület árába le is fizette s kötelezi magát arra, hogy 32 éven át a kölcsönadó pénztárnak, a tőkeképzésre szolgáló 1 és $^1/_2$ %-ot az évi 15 frtot évenként augusztus elsejére egy összegben lefizeti.

24. 1891. Január 12. 13. sz. a. hivatkozással a 67—1890. számu egyházmegyei végzésre, az egyházmegyei közgyűlés utólagos jóváhagyása reményében jóváhagytam a szakáli templom s torony tervét, költségvetését és azon alapuló épitési szerződését, mely szerint Veress Károly és Borbély János vállalkozók, a szükségelt tégla, mész és homokon kivül 3800 frtért vállalták fel ezen épitést. És mivel a szakáli presbytérium s egyházközségi közgyülés eképen eleget tett az egyházmegye 67—1890. sz. végzésének s beigazolta azt, hogy a templom épitése kellően előkészitve van és kötelezte magát arra, hogy az egyetemes konvent által részére megszavazott 25 frt évjáradék 5%-os tőkéjének 500 frtnak, — melyet a tiszántuli egyházkerület ad kölcsön, — 1 és $^1/_2$ %-os tőkeképző összegét 7 frt 50 kr 32 éven át fizeti: a szakáli presbytérium és egyházközségi közgyűlés jegyzőkönyvének beterjesztése mellett fölkértem a tiszántuli ev. ref. egyházkerület tőkesegélyző bizottságát, hogy a szakáli egyház részére ezen 500 frtos kölcsön tőkét tegye folyóvá; minek folytán a szabályszerü kötelezvény kiállitása után ezen 500 frt hozzám márczius 16-án a szakáli egyház részére meg is küldetett, itt is azon határozott kikötéssel, hogy ezen kölcsön összegnek czéljára forditásáért az esperes tartozik felelősséggel. Ezen 500 frt kölcsönösszeget márczius 16-án a szakáli lelkészi hivatal utján, az ev. ref. presbytériumnak megküldöttem, melynek vételét a 175. sz. a. zárt nyugtájában igazolja, és ebből 197 frtot anyagbevásárlásra fordit, 300 frtot pedig a n.-szalontai takarékpénztárba betétül helyez el.“

Az egész jelentés átalában jóváhagyó tudomásul vétetik. Különösen pedig:

1. Jóváhagyja egyházmegyei közgyűlésünk az ágyai presbytérium által 4 évi törlesztés kötelezettsége alatt felvett 140 frt kölcsönt.

2. A boros-sebesi egyháztanácsnak a biztositékul szolgáló életbiztositási kötvényeket egyházmegyei közgyűlésünk azon utasitással rendeli visszaadni, hogy ezen kötvények érvényben maradását biztositani a borossebesi presbytérium kötelessége az évi járadékok pontos befizetésének eszközlése által, mely körülményt a borossebesi egyházgondnok köteles lesz évenként az esperesi hivatalnál az évi dijnyugták előmutatása által igazolni; valamint a kötvények leszámolása esetén az egyház jogos követeléseinek kielégitését szintén az esperesi hivatalnál tartozik majd igazolni az akkori presbitériuma a borossebesi egyháznak.

3. A borossebesi és szakáli tőkesegélyek ügyében tett intézkedését az esperesi hivatalnak szintén jóváhagyja egyházmegyei közgyűlésünk és utasitja a segélyben részesült egyházak presbitériumait, illetve gondnokait, hogy kamattartozásaikat a debreczeni főiskola pénztáránál évenként augusztus 1-én pontosan lefizessék, s ezt igazoló nyugtáikat évről-évre az esperesi hivatalnál bemutatni el ne mulaszszák.

6. Olvastatott az esperes által továbbitott hivatalos pénzekről összeállitott következő számadás:

„Nagytiszteletü egyházmegyei közgyűlés!

Van szerencsém jelenteni, hogy egyházmegyénk utóbbi közgyűlése óta, a következő hivatalos pénzeket továbbitottam.

Sorszám	Idő	Okmány szám	Megnevezés	Bevétel frt	Bevétel kr	Kiadás frt	Kiadás kr
	1890						
1	jul. 29.	360	Lelkészi állomások tőkesegély járadéka	245	—	—	—
2	aug. 1.	376	Tőkesegély járadék gyoroki lelkésznek	—	—	70	—
3	„ 3.	376/1	Tőkesegély járadék f.-tóti lelkésznek	—	—	49	—
4	„ 3.	376/2	Tőkesegély járadék szakáli lelkésznek	—	—	35	—
5	„ 7.	376/3	Tőkesegély járadék sonkolyosi lelkésznek	—	—	70	—
6	„ 11.	376/4	Tőkesegély járadék bélzerindi lelkésznek	—	—	21	—
7	okt. 31.	499	Ref. segély egylettől segély	150	—	—	—
8	„ 31.	ad 499	Rendkivüli szükségletekre fentartott államsegélyből	44	—	—	—
9	nov. 5.	501	Rendkivüli államsegély Aranyi Lázár tanitónak	—	—	22	—
10	„ 6.	501/1	Rendkivüli államsegély Szőcs Imre lelkész-tanitónak	—	—	22	—
11	„ 6.	501/2	Ref. s.-egyleti segély szintyei tanitónak	—	—	50	—
12	„ 6.	501/3	Ref. s.-egyleti segély Hajdu Elek csermői felügy. lelkésznek	—	—	50	—
13	„ 6.	501/4	Ref. s.-egyleti segély Szondy Gy. széplaki felügy. lelkésznek	—	—	50	—
14	„ 10.	524	b. Baldácsy-alapitvány jutaléka	36	20	—	—
15	„ 16.	ad 524	„ „ lelkészi gyámintézetnek	—	—	36	20
16	dec. 23.	587	Egyházker. közigazgatási költség és konventi jkv. ára	707	84	—	—
17	„ 27.	ad 587	Egyházker közigazgatási költség befizetve s konv. jkv. ára	—	—	707	84
	1891						
18	már. 18.	541	Debreczeni főiskolai tápintézet részére adomány	35	—	—	—
19	„ 18.	ad 541	Debreczeni főiskolai tápintézet részére adomány befizetve	—	—	35	—
			Összesen	1218	04	1218	04

N.-Szalontán 1891. márczius 18. *Szél Kálmán*, ev. ref. esperes

A számadás megvizsgálására Bagdi János és Szőke János kiküldetvén, irásban jelentik, hogy az esperesi számadást 1890. julius 29-től 1891. év márczius 18-ig terjedő időtartamra megvizsgálták: ugy a bevételeket, mint a kiadásokat a megfelelő okmányokkal összehasonlitották, azt mindenben helyesen vezetettnek s teljesen rendben levőnek találták; ezek alapján e számadásra vonatkozólag a felmentvényt megadhatónak véleményezik.

E jelentés folytán a felmentvény esperes részére megadatik; a számadás pedig levéltárba tétetni rendeltetik.

7. Olvastatott a következő esperesi jelentés az 1890. évi közalapi számadások megvizsgálásáról és az 1891-ik évi közalapi járulékok helybenhagyásáról:

„Nagytiszteletü egyházmegyei közgyűlés!

Van szerencsém jelenteni, hogy az egyházmegye közalapi bizottsága az 1890. évi közalapi járulékokról szóló számadást a kezelési szabályok értelmében megvizsgálta, teljesen rendben levőnek találta s mint ilyet jóváhagyta.

Számadás az országos reform. egyházi közalap 1890-dik évi járulékairól.

Tiszántuli egyházkerület, nagy-szalontai ev. ref. egyházmegye.

I.		II. Hátralékok rovata								III. Folyó évi járulékok rov.						IV.	
Sorszám	Egyházközség neve	összes hátraléka a folyó 1890. év jan. 1-én		ebből töröltetett		hátralékából befizetett a folyó 1890. évben		hátraléka maradt a f. 1890-ik év decz. 31-én		járuléka a folyó 1890. évre		ebből befizetett a folyó 1890. évben		ebből hátralék maradt a f. 1890. év decz. 31-én		Tőketermészetü adományok	
		frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
1	Ágya	—	—	—	—	—	—	—	—	59	70	59	70	—	—	—	—
	f. e. Szintye	—	—	—	—	—	—	—	—	6	50	6	50	—	—	—	—
2	Ant	—	—	—	—	—	—	—	—	30	40	30	40	—	—	—	—
3	K.-Apáti	—	—	—	—	—	—	—	—	15	30	15	30	—	—	—	—
4	Arad	80	82	10	40	70	42	—	—	103	40	36	48	66	92	1	10
	f. e. Uj-Arad	7	10	—	—	2	10	5	—	2	30	—	—	2	30	—	—
	f. e. Vinga	8	50	—	—	—	—	8	50	2	—	—	—	2	—	—	—
5	Árpád	23	20	—	—	23	20	—	—	21	50	21	50	—	—	—	—
6	Bajj	—	—	—	—	—	—	—	—	20	70	20	70	—	—	—	52
7	Belényes	1	10	1	10	—	—	—	—	37	30	31	40	5	90	—	—
	f. e. Vaskóh	3	80	—	90	2	20	—	70	4	50	—	—	4	50	—	70
8	B.-Böszörm.	—	—	—	—	—	—	—	—	83	10	83	10	—	—	—	21
9	Erdőhegy	44	50	6	30	38	20	—	—	106	50	83	50	23	—	—	—
10	Fenes	21	80	—		21	80	—	—	22	20	22	20	—	—	—	—
11	Geszt	1	—	1	—	—	—	—	—	79	—	79	—	—	—	—	—
	f. e. Cséffa	2	—	2	—	—	—	—	—	7	10	7	10	—	—	—	—
12	Köte-Gyán	—	—	—	—	—	—	—	—	65	50	65	50	—	—	—	—
13	Mező-Gyán	—	—	—	—	—	—	—	—	56	50	56	50	—	—	—	48
14	Gyanta	15	—	—	—	15	—	—	—	35	10	20	—	15	10	—	—
	l. e. Kisháza	2	50	—	—	2	50	—	—	2	40	2	40	—	—	—	—
	l. e. Széplak	1	80	—	—	1	80	—	—	1	60	1	60	—	—	—	—
15	E.-Gyarak	27	10	—	—	27	10	—	—	20	20	20	20	—	—	—	30
16	F.-Gyarmat	—	—	—	—	—	—	—	—	45	80	45	80	—	—	—	—
17	M.-Gyorok	—	—	—	—	—	—	—	—	11	30	11	30	—	—	—	26
18	N.-Harsány	—	—	—	—	—	—	—	—	32	—	32	—	—	—	—	—
19	M.-Homorog	33	40	—	—	17	—	16	40	25	20	—	—	25	20	—	24
20	S.-Keresztur	43	84	2	60	31	96	9	28	22	90	19	30	3	60	—	—
21	Komádi	147	20	24	80	122	40	—	—	154	80	67	80	87	—	—	—
22	Okány	72	70	—	—	72	70	—	—	74	50	—	—	74	50	—	—
	Átvitel	537	36	49	10	448	38	39	88	1149	30	839	28	310	02	3	81

I.		II. Hátralékok rovata								III. Folyó évi járulékok rov.						IV.	
Sorszám	Egyházközség neve	összes hátraléka a folyó 1890. év jan. 1-én		ebből töröltetett		hátralékából befizetett a folyó 1890 évben		hátraléka maradt a f. 1890-ik év decz. 31-én		járuléka a folyó 1890. évre		ebből befizetett a folyó 1890. évben		ebből hátralék maradt a f. 1890. év decz. 31-én		Tőketermészetű adományok	
		frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
	Áthozat	537	36	49	10	448	38	39	88	1149	30	839	28	310	02	3	81
23	Pankota	—	—	—	—	—	—	—	—	20	—	20	—	—	—	—	—
24	K.-Pereg	24	20	13	30	3	—	7	90	69	60	52	10	17	50	—	—
	l. e. N.-Pereg	4	30	—	50	—	—	3	80	13	40	—	—	13	40	—	—
25	Remete	—	—	—	—	—	—	—	—	13	90	13	90	—	—	—	—
26	Sarkad	—	—	—	—	—	—	—	—	191	80	191	80	—	—	—	—
27	M.-Sass	—	—	—	—	—	—	—	—	54	20	54	20	—	—	1	60
28	B.-Sebes	—	—	—	—	—	—	—	—	16	90	16	90	—	—	—	—
29	Sonkolyos	—	—	—	—	—	—	—	—	7	80	7	80	—	—	—	—
	l.e.Jánosfalv.	—	—	—	—	—	—	—	—	5	90	5	90	—	—	—	—
30	Szakál	—	—	—	—	—	—	—	—	6	80	6	80	—	—	—	—
31	N.-Szalonta	152	20	31	90	120	30	—	—	420	60	317	—	103	60	1	93
32	Szemlak	—	—	—	—	—	—	—	—	26	40	26	—	—	40	—	20
33	Szentleányf.	—	—	—	—	—	—	—	—	13	—	13	—	—	—	—	—
34	Tamásda	—	70	—	10	—	60	—	—	16	10	14	80	1	30	—	22
35	Tárkány	21	40	—	—	21	40	—	—	21	50	21	50	—	—	—	10
	l. e. Nyégerf.	—	—	—	—	—	—	—	—	5	40	5	40	—	—	—	—
36	Tenke	—	50	—	50	—	—	—	—	65	30	65	30	—	—	—	—
37	F.-Tót.Györ.	—	—	—	—	—	—	—	—	22	90	20	20	2	70	—	—
38	Ugra	—	—	—	—	—	—	—	—	67	60	67	60	—	—	—	91
39	B.-Ujlak	12	50	—	—	12	50	—	—	12	50	12	50	—	—	—	87
40	Bél-Zerind	10	60	—	—	10	60	—	—	11	—	11	—	—	—	—	—
41	N.-Zerind	—	—	—	—	—	—	—	—	48	90	48	90	—	—	—	—
42	Zsadány	4	20	1	30	2	90	—	—	79	70	79	70	—	—	—	—
43	Vadász	46	70	—	—	46	70	—	—	45	80	45	80	—	—	—	70
	l. e. Csermő	—	—	—	—	—	—	—	—	10	70	10	70	—	—	—	—
	f. e. B.-Apáti	—	10	—	10	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—
	f. e. Talpas	—	40	—	40	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—
	f. e. Seprős	—	20	—	20	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—
	Összesen:	815	36	97	40	666	38	51	58	2422	—	1973	08	448	92	10	34

1890. év folyamán befizettetett:

1. hátralék	666	38	maradt hátralékul	51	58
2. f. évi járulék	1973	08	„ „	448	92
3. kegyes alapitvány	—	70	Összesen	500	50
4. perselypénz	9	64			
Összesen	2649 frt	80			

Ezen összeg a következő részletekken küldetett fel a magyar földhitelintézethez:

1. 1890.	febr.	11	2735	sz. nyugta szerint	303 frt	72	Ennek postai port,	—	.35
2. 1890.	nov.	15	19,756	„ „ „	319 „	52	„ „ „	—	.40
3. 1890.	decz.	16	21,390	„ „ „	421 „	93	„ „ „	—	.50
4. 1890.	decz.	31	21,999	„ „ „	1298	55	„ „ „	—	.65
5. 1891.	jan.	10	578	„ „ „	306 „	08	„ „ „	—	.33
				Összesen	2649 frt	80 kr	Összesen		2.23

Ezen számadást, ugy egyes tételeiben, mint főösszegében okmányaival összehasonlitván, azt helyesen vezetettnek, teljesen felszereltnek találtuk s mint ilyet jóváhagytuk ; azon kijelentéssel, hogy a Szél Kálmán esperes által előlegezett 2 frt 23 kr postadij, részére az egyházmegyei pénztárból kiutalványozandó.

Ercsei Sándor, *Dr. Balogh Elek*,
közalapi bizottsági tagok.

Van szerencsém továbbá jelenteni, hogy a hozzám beérkezett 1891. évi közalapi járulékokról szóló bevallásiiveket az egyházmegye közalapi bizottsága felülvizsgálta és jóváhagyta. Az eként jóváhagyott bevallási iveket az illető presbiteriumokhoz egy-egy példányban visszaküldtem, egy-egy példányban pedig az egyházmegyei levéltár részére visszatartottam.

Bevallási iv az országos reform. egyházi közalap 1891. évi járulékairól.

Tiszántuli egyházkerület, n.-szalontai ev. ref. egyházmegye.

Sorszám	*Egyházközség neve*	Összes hátraléka a folyó 1891. év jan. 1-én		Ebből töröltetett		Járuléka a folyó 1891. évre	
		frt	kr	frt	kr	frt	kr
1	Ágya	—	—	—	—	61	70
	f. e. Szintye	—	—	—	—	5	50
2	Ant	—	—	—	—	30	60
3	K.-Apáti	—	—	—	—	15	30
4	Arad	66	92	14	10	101	80
	f. e. Uj-Arad	7	30	2	80	1	60
	f. e. Vinga	10	50	--	—	2	--
5	Árpád	—	—	—	—	20	50
6	Bajj	—	—	—	—	20	70
7	Belényes	5	90	3	—	35	10
	f. e. Vaskóh	5	20	1	10	3	80
8	B.-Böszörmény	—	—	—	—	82	60
9	Erdőhegy	23	—	—	—	106	—
10	Fenes	—	—	—	—	20	50
11	Geszt	—	—	—	—	79	—
	f. e. Cséffa	—	—	—	—	7	—
12	Köte-Gyán	—	—	—	—	65	—
13	Mező-Gyán	—	—	—	—	56	20
14	Gyanta	15	10	—	—	34	—
	l. e. Kisháza	—	—	—	—	2	40
	l. e. Széplak	—	—	—	—	1	60
15	E.-Gyarak	—	—	—	—	22	—
16	F.-Gyarmat	—	—	—	—	42	50
17	M.-Gyorok	—	—	—	—	9	70
18	N.-Harsány	—	—	—	—	32	—
19	M.-Homorog	41	60	5	30	24	70
20	S.-Keresztur	12	88	—	—	23	10
21	Komádi	87	—	8	50	151	10
22	Okány	74	50	—	—	78	90
23	Pankota	—	—	—	—	20	70
	Átvitel	349	90	34	80	1157	60

Sorszám	*Egyházközség neve*	Összes hátraléka a folyó 1891. év jan. 1-én		Ebből töröltetett		Járuléka a folyó 1891. évre	
		frt	kr	frt	kr	frt	kr
	Áthozat	349	90	34	80	1157	60
24	K.-Pereg	25	40	2	80	67	90
	l. e. N.-Pereg	17	20	—	20	13	20
25	Radna-Lippa	—	—	—	—	11	30
26	Remete	—	—	—	—	14	50
27	Sarkad	—	—	—	—	200	20
28	M.-Sass	—	—	—	—	67	70
29	B.-Sebes	—	—	—	—	17	20
30	Sonkolyos	—	—	—	—	7	90
	l. e. Jánosfalva	—	—	—	—	5	90
31	Szakál	—	—	—	—	7	20
32	N.-Szalonta	103	60	17	30	419	40
33	Szemlak	—	40	—	40	25	—
34	Szentleányfalva	—	—	—	—	13	—
35	Tamásda	1	30	—	30	14	30
36	Tárkány	—	—	—	—	22	80
	l. e. Nyégerfalva	—	—	—	—	5	40
37	Tenke	—	—	—	—	64	10
38	F. Tót és Györös	2	70	—	—	27	20
39	Ugra	—	—	—	—	65	40
40	B.-Ujlak	—	—	—	—	12	50
41	Bél-Zerind	—	—	—	—	12	—
42	N.-Zerind	—	—	—	—	51	40
43	Zsadány	—	—	—	—	79	80
44	Vadász	—	—	—	—	44	60
	l. e. Csermő	—	—	—	—	9	80
	f. e. B.-Apáti	—	—	—	—	1	—
	f. e. Talpas	—	—	—	—	2	—
	f. e. Seprős	—	—	—	—	2	10
	Összesen	500	50	55	80	2442	40

E szerint a hátrálék	500	50, melyből
töröltetvén	55	80
maradt hátrálékul	444	70
f. évi járulék	2442	40
és igy összesen	2887 frt	10 kr fizetendő a f. 1891. évben.

Szél Kálmán, *Ercsei Sándor*, *Dr. Balog Elek*, *Sántha István*
közalapi bizottsági tagok.

„Midőn ezen jelentésem kapcsában a közalapi számadás és a bevallási ivek felülvizsgálásánál eljárt bizottságnak szives fáradozásáért köszönetemet nyilvánitom, tisztelettel felkérem az egyházmegyei közgyűlést, hogy ezen jelentést jóváhagyó tudomásul venni, — továbbá az egyházak presbitériumait odautasitani méltóztassék, — hogy a hozzájuk már megküldött bevallási iveken kitüntetett s kötelező erejüvé vált 1891-ik évi járulékot, illetőleg tartozást, minden további sürgetés bevárása nélkül, — az általuk legalkalmasabbnak vélt időben beszedni, — és azt legkésőbb f. évi deczem. 1-ig az egyházmegye pénztárnokához eljuttatni ismerjék állásukból folyó kötelességüknek.

Végül kérem, hogy „a kezelési szabályok“ 28. §-a értelmében, és az ott megnevezett hatáskörrel, az egyházmegye közalapi bizottságát megválasztani méltóztassék.

Jóváhagyó tudomásul vétetik.

A 2 frt 23 kr postadij esperes javára kiutaltatik.

E jelentés egész terjedelmében jegyzőkönyvbe felvétetni rendeltetik.

A közalapi bizottság tagjaiul: Ercsey Sándor, Sántha István, netaláni akadályoztatásuk esetén póttagokul dr. Balogh Elek és Nagy Péter tanácsbirák közfelkiáltás utján az 189 ½-ik évre ujból megválasztatnak.

8. Felvétetett a lelkészgyámintézeti választmány 1891. márczius 25-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből az 1-sö szám, melyszerint nevezett választmány a Márk Ferencz gyámintézeti pénztárnok 1890-ik évi számadását átvizsgálván: azt teljesen hibátlannak, s okmányokkal igazoltnak találta.

Egyházmegyei közgyűlésünk a lelkészgyámintézeti választmánynak az 1890-ik évi lelkészgyámintézeti pénztári számadás rendbenvoltáról tett jelentését tudomásul veszi, s annak alapján Márk Ferencz pénztárnoknak az 1890-ik évi számadására vonatkozólag, a szokott fentartással, a felmentvényt megadja.

A jóváhagyott számadást és a hátrálékosok kimutatását egész terjedelmében jegyzőkönyvbe felvenni és kinyomatni elrendeli.

Számadás

a nagyszalontai ev. ref. egyházmegyei lelkészi gyámintézetnek pénztáráról 1890. január 1-től deczember 31-ig.

Tétel megnevezése	Egyes összeg frt	kr	Főösszeg frt	kr
1. Tényleges vagyon.				
A) Bevétel.				
1. Tényleges vagyon 1890. jan. 1-én kötelezvények, takarékpénztári betét és készpénzben			42,250	12
Ehez jött az 1890. év folyamán:				
2. Kamat a kötvényeken elhelyezett 43,179 frt 18 kr után 8%; a takarékpénztár 1726 frt 03 kr után 5%-al	3129	41		
3. Régibb kamatokból	319	48		
4. Az 1890. évi tagdijakból	367	76		
5. Régibb tagdijakból	295	38		
6. Önkéntes adományból	676	68		
7. Késedelmi kamatokból	84	42	4873	13
Összes tényleges bevétel			47,123	25
B) Kiadás.				
1. Gyámdijul 1890-ről Illési Józsefnének	62	—		
2. „ „ Kovács Józsefnének	62	—		
3. „ „ Mészáros Endrénének	62	—		
4. „ „ Diószegi Endrénének	46	50		
5. „ „ Filótás Károlynénak	62	—		
6. „ „ Bihari Istvánnénak	69	75		
7. „ „ Kiss Károlynénak	103	32		
8. „ „ Tolnai Ferenczné és fiának	86	—		
9. „ „ Soltész Lajosnénak	139	50		
10. „ „ Kincses Pálné és gyermekeinek	206	64		
11. „ „ Szaniszló Gáborné és gyermekeinek	242	82		
12. „ „ Bor János és Istvánnak	115	41		
13. „ „ Kutasi Ferenczénének	139	50		
14. „ „ Csomor Jánosnénak	139	50		
Átvitel	1536	94		

Tétel megnevezése	Egyes összeg frt	kr	Főösszeg frt	kr
Áthozat	1536	94		
15. Gyámdijul 1890-ről Gál Ferencz gyermekeinek	139	50		
16. „ „ Kutasi Lajos gyermekeinek	103	32		
17. „ „ Nagy Sándornénak	139	50		
18. „ „ Pápay Lajosnénak	68	90		
19. Postaportó, bélyeg, kamat visszatérités Tóth J. szalontai lakosnak	32	28		
20. Pénztárnoki tiszteletdij 1890-ről	100	—	2120	44
Levonva a kiadást a bevételből, lesz a tényleges vagyon 1890. deczember 31-én			45,002	81
Szóval negyvenötezerkét frt és nyolczvanegy kr, mely következőleg van elhelyezve:				
1. Kötvényeken 8%-os kamatra	43,179	18		
2. A nagyszalontai takarékpénztárban 5% kamatra	1726	03		
3. Készpénzben	97	60	45,002	81
II. Hátrálék követelések:				
1. Kamatokban 1890-ről	460	74		
2. „ „ régebbről	24	36		
3. Tagdijban 1890-ről	371	—		
4. „ régebbről	243	24		
5. Késedelmi kamatokban	79	95	1179	29
Vagyonállag 1890. deczember 31-én			46,182	10
Szóval negyvenhatezerszáznyolczvankét frt és tiz kr.				

Tétel megnevezése	Egyes összeg frt	kr	Főösszeg frt	kr
Különszámadás az uj pénztárról.				
I. Tényleges vagyon.				
A) Bevétel.				
1. 1890. jan. 1-én volt e pénztár tényleges állapota	23,285	20	23,285	20
2. Ehez jött e 23,285 frt 20 krnak 8%-os időközi kamata	1862	80		
3. E pénztárt illető 1890. évi rendes tagdijakból befolyt	231	—		
4. E pénztárt illető régibb tagdij hátrálékokból befolyt	16	—		
5. Az 1890. évi államsegélyből	603	—		
6. Az 1890. évi báró Baldácsi alapból	36	20	2749	—
Összes tényleges bevétel			26,034	20
B) Kiadás.				
1. Gyámdijul 1890-ről Bihari Istvánnénak	38	75		
2. „ „ Kiss Károlynénak	56	82		
3. „ „ Tolnai Ferenczné és fiának	47	75		
4. „ „ Csomor Jánosnénak	77	50		
5. „ „ Soltész Lajosnénak	77	50		
6. „ „ Kincses Pálné és gyermekeinek	113	64		
7. „ „ Szaniszló Gáborné és gyermekeinek	134	32		
8. „ „ Bor testvéreknek	63	75		
9. „ „ Kutasi Ferenczénének	77	50		
10. „ „ Kutasi Lajos gyermekeinek	56	82		
11. „ „ Gál Ferencz gyermekeinek	77	50		
12. „ „ Nagy Sándornénak	77	50		
13. „ „ Pápay Lajosnénak	37	90		
14. Pénztárnoki tiszteletdij ide eső része	50	—	987	25
Levonva a kiadást a bevételből, lesz e pénztár tényleges állapota 1890. deczember 31-én			25,046	95

Tétel megnevezése	Fgyes összeg frt	kr	Főösszeg frt	kr
II. Hátrálék követelések.				
1. Tagdijban 1890-ről	250	—		
2. „ „ régebbről	151	-	401	—
E pénztár vagyonállaga kötvényekben és hátrálékokban 1890. deczember 31-én			25,447	95

Összefoglalása a két pénztár vagyonállagának.

	Befizetett összeg frt	kr	Hátralék frt	kr	Főösszeg frt	kr
1. Az uj pénztáré	25,046	95	401	—	25,447	95
2. A régi pénztáré	19,955	86	778	29	20,734	15
A két pénztár állása együtt 1890. deczember 31-én	45,002	81	1179	29	46,182	10
Szóval negyvenhatezer százynyolczvankét frt és tiz kr.						

Nagy-Harsány, 1891. január 8.

Márk Ferencz,
gyámintézeti pénztárnok.

Gyámintézeti pénztárnok Márk Ferencz 1890. évi számadását megvizsgáltuk, helyesen vezetettnek s hibátlannak találtuk; s a vizsgálat eredményéről mai napon felvett jegyzőkönyvnek alapján részére a felmentést kiadatni véleményezzük.

Nagy-Szalonta, 1891 márczius 25.

Ercsey Sándor,
választmányi elnök.

Szél Kálmán, *Böszörményi Lajos*, *Sántha István*,
választmányi tagok.

Kimutatása azon egyéneknek, a kik a nagyszalontai ev. ref. lelkészi gyámintézetnek pénztárába 1890. és előző évekről kamat, vagy tagdíj hátrálékkal tartoznak 1891. április 1-ig.

Hátrálékos neve	Kamattal		Tagdíjjal		Összesen	
	frt	kr	frt	kr	frt	kr
1. Szondy Imre kisperegi lelkész	17	12	45	60	62	72
2. Szondy Géza szentleányfalvai lelkész	33	96	25	66	59	62
3. A szentleányfalvai ev. ref. egyház	51	48	—	—	51	48
4. Szondy György gyantai lelkész	—	—	62	24	62	24
5. Bernáth Lajos tenkei lelkész	13	56	45	68	59	24
6 A vadászi ev. ref. egyház	71	44	—	-	71	44
7. Nyeste István m.-homorogi lelkész	—	—	50	56	50	56
8. Kozma Zsigmond mezősasi lelkész	—	—	35	—	35	—
9. Puskás Albert n.-szalontai lakos	38	16	—	—	38	16
10. Erdőgyaraki ev. ref. egyház	30	80	—	—	30	80
11. Böszörményi Pál bajji lelkész	—	—	29	92	29	92
12. Kocsa Károly pankotai lelkész	—	—	28	—	28	—
13. Erdős Tódor Julis f.-gyarmati lakos	30	26	—	—	30	26
14. Asztalos Bálint f.-gyarmati lakos	25	80	—	—	25	80
15. Szilágyi Sándor f.-gyarmati lakos	8	48	—	—	8	48
16. Özv. Nagy Mihályné szintyei lakos	24	96	-	—	24	96
17 Czudar Mihály szintyei lakos	8	32	—	—	8	32
18. Makai László okányi lelkész	—	—	21	—	21	—
19. Pinczés János b.-remetei lelkész	—	-	15	42	15	42
20. Hajdu Elek vadászi lelkész	—	—	14	—	14	—
21. A bélzerindi ev. ref. egyház	2	12	—	-	2	12
22. Sipos Imre belényesi lelkész	1	—	—	—	1	—
23. Kálmán Elek önkéntes tag	—	—	14	—	14	—
24. Gerőcz Lajos önkéntes tag s szentesi lelk.	—	-	91	20	91	20
A hátrálékok főösszege	357	46	478	28	835	74

És ezen összegek után 1891. január 1-től a befizetés napjáig esedékes 8%-os késedelmi kamat.

Márk Ferencz,
gyámintézeti pénztárnok.

9. Beterjesztetett ugyancsak a lelkészgyámintézeti választmány 1891. márczius 25-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből a 2-ik szám, mely szerint a kötvények megvizsgálása közben arról győződvén meg a választmány, hogy Nyeste István, Böszörményi Pál és Betlendi Sándor kötvényeinél a jótálló kezesek közül egyik-egyik nincsen életben: pénztárnok utján felhivja és utasitja a választmány az illető adósokat, hogy kötvényeik ezen hiányát folyó évi junius 1-ig pótolják, illetőleg teljes biztosságot nyujtó két kezessel irassák alá, mit ha bármi okból nevezett határidőig nem teljesitenének, utasitja a választmány a pénztárnokot, hogy ezen kötvényeken kint levő tartozásokat peres uton hajtsa be.

Jóváhagyó tudomásul vétetik.

10. Beterjesztetett ugyanazon választmány ugyanazon ülése jegyzőkönyvének 3-ik száma, mely szerint Gerőcz Lajos a gyámintézet önkéntes tagja már 3 év óta hátrálékban van tagsági dijával, s a pénztárnok sürgető felhivására, vagy sértő választ küld, vagy felelet nélkül hagyja a megkeresést, miért is a választmány az egyházmegyei közgyűlés utján felhivandónak véli Gerőcz Lajost, hogy folyó évi julius 1-ig tagsági dijait járulékaival együtt fizesse be, azon kijelentés mellett, hogy ha bármi okból ezen határidőig tartozásait be nem fizeti, s azoknak jövőben is pontosan eleget nem tesz: mint különben is önkéntes tag a gyámintézetből kilépettnek fog tekintetni, s ahoz való jogosultságtól maga zárja ki magát és örököseit.

Jóváhagyó tudomásul vétetik, s e jegyzőkönyvi szám Gerőcz Lajos szentesi lelkésznek megküldetni rendeltetik.

11. Beterjesztetett ugyanazon választmány ugyanazon ülése jegyzőkönyvének 4-ik száma, melyben azon intézkedését kéri jóváhagyni, hogy a lelkészgyámintézeti számadások megkönnyitése czéljából a közelebbi évek tapasztalata alapján a postai dijak elszámolását a pénztárnok részére 20 frt azaz husz forint évi átalányban állapitja meg, s jövőben az egyes küldemények postadijának kitüntetését mellőzendőnek mondja ki.

Helybenhagyó tudomásul vétetik.

12. Egyházmegyénk lelkészegyesületi közgyűlése beterjeszti jóváhagyás és megerősités végett a lelkészgyámintézet módositott alapszabályait.

Egyházmegyei közgyűlésünk beterjesztett alapszabályait a lelkészgyámintézetnek jóváhagyja és megerősiti, s a mai naptól számitva kötelező erőre emeli. Egyszersmind elrendeli, hogy ezen módositott alapszabályok a jegyzőkönyvben kinyomattassanak.

A NAGY-SZALONTAI EV. REFORM. EGYHÁZMEGYE

LELKÉSZ-GYÁMINTÉZETÉNEK

ALAPSZABÁLYAI.

Módositva megerősittettek a 12 - 1891. számu egyházmegyei végzés által.

I.

Czél.

1. §. Czélja az intézetnek a lelkészeket özvegyeik és árváik elhagyatott sorsa felett való aggodalomtól legalább részben megszabaditani; továbbá a szolgálatra képtelen lelkészeket gyámolitani; majd anyagi helyzete gyarapodtával az elaggott lelkészek nyugdijazásáról is gondoskodni.

II.

Tagok és jövedelem.

2. §. A gyámintézet kötelezett részvényes tagjai, minden a nagy-szalontai egyházmegyében levő rendes lelkészek, kik is jövedelmeikhez képest 3 osztályba soroztatván, az első osztálybeliek 21, a második osztálybeliek 14, a harmadik osztálybeliek 7 frt részvénydijat tartoznak fizetni, mely kötelezettség az esperesi megerősitésben a 65—1875. sz. egyházmegyei végzés fentartásával nyilván kiteendő.

3. §. Minden ujonnan belépő rendes tag, ilyennek tekintetvén az is, ki más egyházmegyei lelkészi szolgálatból jött át, hivataloskodásának második évében részvénydijának kétszeresét fizeti, mint szintén az is, ki változás folytán alsó osztályu lelkészségből felsőbbe lép át.

4. §. Az időközi lelkészek, mint ilyenek a szerint, a mint fél, vagy egész lelkészi fizetést élveznek: fél vagy egész részvénydijat fizetnek a 3-ik §. fentartásával.

5. §. Ha a gyámintézet valamelyik tagja a lelkészségről lemond, vagy ugy hal el, illetőleg távozik el más egyházba, hogy sem özvegyet, sem gyámdijra jogosult árvát nem hagy hátra, ezen esetben az elhunyt tag családját illető kegyeleti átalányt a lelkészi gyámintézet örökli, mint szinte a bármi okon üresedésben levő lelkészi hivatal jövedelmét is, a lelkészi szolgálat teljesitésére szükségelt költségek levonása után; azon esetben pedig, ha valamely tag elhunytával özvegy és gyámdijra jogosult árvák maradnak, ezek a szerint a mint fél, vagy egész fizetést huznak, ugy a halálozási mint a kegyeleti átalány évében, kötelesek a gyámintézeti rendes részvénydijt fél vagy egész részben befizetni.

6. §. A gyámintézet minden tagja ugy a belépéskor, mint minden változáskor 65—1875. sz egyházmegyei végzés értelmében, kegyeleti átalányt fizetni tartozik, mely is az első év folyamában a kegyeleti átalányra jogosult özvegy- s esetleg a gyámintézeti pénztár részére fizetendő ki, ugy azonban, hogy ott, hol a gyámintézetnek már régibb tagja alkalmaztatik máshova lelkészül, az általa átalány czimén fizetni tartozott összeget neki utódja, esetleg annak utódja 65—1875. sz. egyházmegyei végzés értelmében visszatériteni köteles, a hivataloskodás első évének folyamán.

7. §. Ha a gyámintézet kötelezett részvényes tagja más egyházmegyébe vagy más életpályára lép át, mint önkéntes tag a gyámintézethez való jogosultságát fenntarthatja, azon határozott kikötés mellett, hogy ezen szándékát, viselt hivatala elhagyása alkalmával a gyámintézeti választmány által az alapszabály értelmében meghatározott tagsági dijat minden év augusztus 1-ig befizetni köteles; mit is ha bármi okból elmulasztana, és ezen mulasztását egyszeri hivatalos figyelmeztetés után 15 nap alatt helyre nem hozná, ezen mulasztása által magát és örököseit a gyámintézeti jogosultságból kizárja.

8. §. Jövedelmi forrást képeznek továbbá az egyházak, s buzgó érdeklődők alapitványai, évi járulékai, valamint az egyházmegyei gyűlés által e czélra engedményezett nagypénteki perselypénz évenként, s végre a gyámintézeti tőke szaporuléka.

III.

Gyámdij-osztalék.

9. §. Tekintet nélkül arra, hogy a gyámintézet tagjai minő osztályzat szerint fizették részvénydijaikat, családjuk egyenlő gyámdij osztalékban részesül.

10. §. A gyámintézeti választmány a gyámintézeti zárszámadásban feltüntetett évi jövedelem 25%-át tőkésiteni tartozik, s csakis a fenmaradó

75%-ot — a kezelési összes költségek és a pénztárnoki fizetés levonásával — oszthatja ki gyámdijakra, és pedig:

a) oly tag özvegyét, — ki 15 vagy több évenát fizetett részvénydijat, — egy egész részlet;

b) oly tag özvegyét, — ki 10—15 évig fizetett részvénydijat, — ¾ rész;

c) oly tag özvegyét, ki tiz éven alul fizetett részvénydijat, — ½ rész fogja illetni; azonban az uj tőkéből egy osztalék a következő 10 éven keresztül nem lehet több, mint a régi pénztárból a fentebbi pontozat szerint nyerhető osztaléknak kétszerese.

11. §. A nyomor vagy más szerencsétlenség által hivatalképtelenné vált lelkész, családjával együtt az esedékes gyámdij-osztalékot huzza, ha azonban később olyan hivatalba lép, melynek jövedelme egy harmadik osztályu lelkészség közép értékére 500 frtra tehető, gyámdij-osztalékban többé nem részesülhet, de családja részére a részvénydij pontos fizetése által a gyámdij osztalékot biztosithatja.

12. §. Ha valamelyik lelkész, az egyházi biróság jogerőre emelkedett itélete által mozdittatik el hivatalától, vagy önként mondott le arról, részvénydijának pontos fizetése által családját a gyámintézet jótéteményében részesitheti.

13. §. Hogy mily arányban osztassék ki, férj, nő s gyermekek közt a netaláni osztalék, azon esetben, ha férj és nő együtt nem élnek, erről az egyházmegyei gyűlés — a gyámintézeti választmány meghallgatásával — esetről-esetre intézkedik.

14. §. Minden árva az anyát illető gyámdij-osztalék ¼-ét kapja, ugy azonban, hogy az árvákat illető összes gyámdij-osztalék, egy egész részletnél többet nem tehet, azon esetben, ha az anya férjhez megy, az árvák az esedékes gyámdij-osztalékban tovább is részesülnek.

15. §. Ha egyedül csak árvák maradnak:

a) egy árva, fél,

b) két árva egy egész részlet,

c) két árván felül mindenik árva egy negyed gyámdij-osztalékban részesül.

16. §. A gyámdij-osztalékban részesités kezdődik a kegyeleti átalány évének elteltével, midőn az özvegy vagy árva sem hivatali utódjától, sem az egyháztól jövedelmet nem kap; megszünik pedig:

1-ször az özvegyre nézve:

a) ha férjhez megy,

b) ha meghal,

2-szor az árvákra nézve:

a) ha a segélyezésre kitüzött határidő letelik, mely is a fiárvák közül, a tanulókra a 20-dik, a többiekre nézve nemi különbség nélkül a 18-dik év eltelte; kivételt tesz a nőknél a férjhez menetel, mi a segélyezést előbb is azonnál megszünteti;

b) ha meghalnak.

17. §. A nyomorult árváknak, vagy elmebetegeknek rendes időn tul — s minő arányban való segélyezése felett, a lelkész-gyámintézeti választmány meghallgatásával — az egyházmegyei közgyűlés intézkedik.

IV.

Kezelés.

18. §. A gyámintézet ügyeit, egy 7 tagu választmány — melynek az esperes hivatalból tagja — és egy pénztárnok vezeti, ki is évi fizetésül 100 frtot, és irodai átalányul 10 frtot nyer.

19. §. Mind a választmányt, mind a pénztárnokot, a gyámintézeti tagok, az esperesi hivatalhoz beküldött szavazatok általános többségével 10 évi időközre választják meg. A választandók – a pénztárnokot kivéve, ki mindig csakis tényleges szolgálatban müködő lelkész lehet — egyházi, vagy polgári állásukra való tekintet nélkül választatnak. A választmány elnököt, számvevőt s jegyzőt saját kebeléből maga választ.

20. §. Mind a választmány mind a pénztárnok intézkedéseikért köztörvényileg felelős.

21. §. A választmányi elnök, vagy akadályoztatása esetén a legidősebb választmányi tag képviseli a gyámintézetet, s hivja össze annak gyűléseit, és pedig rendesen deczember hónapban, a pénztári számadást megvizsgálni, annak alapján az osztalékot meghatározni; továbbá az évenként tartatni szokott tavaszi egyházmegyei gyűlést megelőzőleg az évi bevételek és kiadások egybevetése, a szükségelt utalványozások megtétele czéljából, az elnök köteles a pénztár állásáról minden tavaszi egyházmegyei közgyűlés alkalmával jelentést tenni, a választmány végzésének érvényt szerezni, s általában arra ügyelni, hogy a gyámintézet érdekei mindenütt védve s előmozditva legyenek.

22. §. A választmány kötelessége az elnök felhivására összejönni, a bevételi s kiadási utalványozásokat megtenni, a pénztári számadást felülvizsgálni, különösen a kölcsönök elhelyezésére felelősség mellett ügyelni, a gyámintézet alapszabályai megtartása felett őrködni, s általában a gyámintézet jólétét munkálni.

23. §. A pénztárnok kötelessége nyugták és ellen-nyugták mellett rendszeres számadást vezetni, azt évnegyedenként a számvevő elé, félévenként a választmány felülvizsgálása alá terjeszteni, a kötelezvényeket a választmány utalványára kiállitani, és őrizni, a hátrálékokat kimutatni, a hátralékosokat fizetésre felszólitani, s nem fizetés esetén a választmány elé terjeszteni, a gyámdij-osztalékot a választmány utalványára pontosan kifizetni, mit azonban a segélyezés végett nála jelentkező özvegyeknél csakis életben lételt s özvegységet, az árváknál pedig életben lételt igazoló bizonyitvány — a keresztlevél egyszermindenkorra megszereztetvén — előmutatása mellett tehet.

Tartozik a pénztárnok rendes pénztári naplót vezetni, a bevétel s kiadás pontos kimutatására; — továbbá egy követelési könyvet, melyben az adósok részére külön lap nyitandó a tartozás, kamat, ezek törlesztése bejegyzésére.

Minthogy pedig az 1876. év január 1-től kezdve a felemelt részvénydijak fizetése lépett életbe, minden zavar és lehető jogsérelem elkerülése tekintetéből utasittatik a pénztárnok, hogy az eddigi gyakorlat szerint, ezután is, mind a régi, mind az uj pénztárról külön könyvelés mellett elkülönitett számadást vezessen, mert az alapszabályok 10-ik §-a értelmében a régi pénztár évi jövedelmének 75%-a képezi a gyámdij-osztalék alapját, és az elkülönitett könyvelést mindaddig tartozik folytatni, mig a régi tőkéből (1875. deczember 31.) gyámdijra jogositottak közül csak egy is él, mikor aztán a két tőke összefoglalva számadásilag is együtt kezelendő lészen.

24. §. A számvevő tartozik a pénztár kezelését őrködő figyelemmel kisérni, annak állásáról legalább évnegyedenként tudomást szerezni, a számadást a választmányi ülések előtt megvizsgálni, s arra vonatkozó jelentését a számadással, hátrálékok kimutatásával együtt a választmány elé terjeszteni.

25. §. A választmányi jegyző kötelessége ugy az ülésekről, valamint a pénztárra vonatkozó beadványokról rendszeres jegyzőkönyvet vezetni.

26. §. 1876-tól fogva a gyámintézeti év polgári évre tétetvén át, az évi részvénydijak minden év deczember első napjáig a gyámintézeti pénztárnoknál lefizetendők, igazolásul vagy a pénztárnok nyugtája, vagy a postai vevények szolgálván; a ki részvénydiját a jelzett napig le nem fizeti, 8% késedelmi kamatot köteles fizetni; ha pedig valamely tag részvénydiját és annak kamatát egy év alatt sem fizetné be, az rajta peres uton veendő be.

V.

Kölcsönzés.

27. §. A gyámintézeti tőkének gyümölcsözés végett való elhelyezése csakis a választmány utalványozása mellett történhetik, a választmányt illetvén ugy a kamatlábnak, mint a szerződés szövegének megállapitása.

28. § Kölcsön nyerésre megkivántatik az irásilag folyamodó vagyoni állapotának hiteles kimutatása, és ha elegendő fekvősége nem volna, két — teljes biztosságot nyujtó — kezes állitása, kiknek birtokbizonylata is melléklendő.

29. §. A hitel-telekkönyvi bizonylattal igazolt ingatlanra is csak elsőségi betáblázás mellett adatik kölcsön az állami egyenes adó ötvenszeres értékéig. — Szőllő — mint a melynek értéke ingadozó — biztositékul el nem fogadtatik, épületekre nézve tüzbiztositás mulhatlanul szükséges.

30. §. Lelkészeknek, magok és nejök aláirása és két, a gyámpénztárba nem adós lelkész kezessége mellett adható kölcsön, és pedig az első osztályuaknak 300; a második osztályuaknak 200 frt; a harmadik osztályuaknak 100 frt erejéig, azon világos kikötéssel, hogy a tőkét évenkent $^1/_{10}$-ed részletben törleszteni tartoznak; az ujonnan belépett lelkészek kegyeleti átalánya is, midőn a gyámintézetet illeti, a fentebbi osztályzat szerint kölcsönkép megtartható, a felüleső rész az év folyamán haladéktalanul befizettetvén, a törlesztés egyszeri elmulasztása után, a tőke azonnal felmondatik és törvényes uton behajtatik.

Tartozó lelkész elhalása esetén, a kötvényt aláirt özvegynek, sőt az árváknak évi gyámdij-osztalékából is a törlesztésre szükségelt összeg letartóztatható.

31. § Egyházaknak, az egyháztanács jegyzőkönyvi határozatának a kérvényhez csatolása mellett, adható kölcsön, ugy azonban, hogy a pénz felvételkor kiállitandó kötvényt a presbyterek, legalább fele részben, egymásért való kölcsönös jótállás mellett aláirják, itt is megtartatván az évenkénti $^1/_{10}$-ed tőke törlesztés.

32. §. Ha biztosan ki nem kölcsönözhető összeg marad a pénztárban, az 100 frton felül, takarékpénztárba helyeztetik el.

33. §. A kölcsönt nyerők köteleztetnek a felvett összeg félévi kamatjait előre kifizetni, és pedig első izben a pénz felvételkor, azután mindig a fél év első havában, mit is ha bármi okból elmulasztanának, 8% késedelmi kamatot fizetni kötelesek, ki a kamatfizetést fél évig nem teljesiti, annak a tőke is felmondatik, s az rajta kamataival és költségeivel együtt peres uton behajtatik.

34. §. A kölcsön összegnek évenkénti 20% törlesztése nem gyámintézeti tagtól is elfogadtatik.

35. §. A tőke visszafizetése 3 havi előleges felmondás után történhetik, ha azonban a kölcsönvevő előbb, mint a felmondási határidő eltelnék, akarná a tőkét lefizetni, ezt 3 havi kamat lefizetése mellett teheti, és olyan időben, a midőn pénzválságra gondolni sem lehet.

36. §. A gyámintézeti alapszabályok 10 évenként, vagy ha a tagok $^2/_3$ része kivánná, a 10 éven belől is átvizsgálandók, s szükség esetén módositandók, s a netalán módositott pontok tudomás és megerősités végett az egyházmegyei közgyűlésre felterjesztendők.

13. Ugyancsak a lelkészegyesületi közgyűlés kéri, hogy a 15—1886. számu egyházmegyei jegyzőkönyvben közzétett kegyeleti átalányok érvénye a jelen 1891-ik évre is terjesztetnék ki.

Egyházmegyei közgyűlésünk az egyházmegyei jegyzőkönyv 15—1886. számu végzésében közzétett kegyeleti átalányokat a folyó 1891-ik évre kötelező erővel bíróknak mondja ki. Esperest pedig utasitja, hogy a szokott módon gondoskodjék az egyes lelkészi állomások évi javadalmainak értékeléséről, hogy annak alapján még a nyári gyülé-

sen az esetleges változások megállapittatván közzétehetők, s 1892-ik év Január 1-től fogva kötelező erőre emelhetők legyenek.

14. Az egyházmegye házipénztárának megvizsgálásával esperesileg megbizott Márk Ferencz és Nagy Imre lelkészek jelentik, hogy a Nagy Péter egyházmegyei pénztárnok 1890-ik évi számadását megvizsgálták, s azt minden pontjában helyesnek, hibátlannak találták: minélfogva pénztárnok részére a fölmentést megadhatónak véleményezik.

A megtartott részletes vizsgálat alapján, Nagy Péter pénztárnok részére az 1890-ik évről a fölmentvény a fentartandók fentartásával megadatik, s számadása egész terjedelmében jegyzőkönyvbe vétetik, a mint következik:

„Számadás az ev. ref. n.-szalontai egyházmegye közigazgatási pénztárnoka által kezelt pénzekről — az egyházi közalap kivételével — az 1890-ik évről

I. Egyetemes egyházmegyei közköltség.

A) Bevétel:

Sor-szám	A bevétel megnevezése	frt	kr
1	Az 1889-ik év végén, mint a N.-Szalontán 1890-ik Április 10-ik napján tartott egyházmegyei közgyűlés jegyzőkönyve 10 ik sz. a. 29 ik lapon látható, jött át részint takarékpénztári könyvek, részint rendes kötvények, részint készpénzben biztos összeg *2508 frt 06 kr.* Ebből a költségelőirányzat szerint engedélyezve lett bevételül a jelzett készpénz	208	06
2	Ugyancsak a fentirt jegyzőkönyv 29-ik lapján látható *1252 frt 87 kr* összes hátrálékból bejött az 1890-ik évi bevételi napló szerint	603	12
3	1890-ről, a visitationalis előfogati költséggel egyesitve 46 egyházra kivetett *1490 frt 98 krból* bejött 26 egyháztól a bevételi napló szerint	963	56
4	Lelkészi és tanitói kebelezési és változási illetékekből	23	10
5	615 frt rendes kötvényü tőke 8-as kamata . . .	49	20
	Bevétel összesen	1847	04

Egyezernyolczszáznegyvenhét forint és 4 krajczár.

B) Kiadás:

Sor- és nyugta szám	Kiadás ideje 1890.	Kiadás tárgyai megnevezése	frt	kr
1	Ápr. 10	A N.-Szalontán 1890. április 10-én tartott egyházmegyei közgyűlés alkalmával esperesi napidij nt. Szál Kálmán urnak	4	—
2	„ „	Ugyanekkor tanácsbirói napidijak: nt. Böszörményi Károly urnak	3	—
3	„ „	nt. Márk Ferencz urnak	3	—
4	„ „	nt. Nagy Imre urnak	3	—
5	„ „	nt. Balog Ambrus urnak	3	—
6	„ „	nt. Nagy Péter urnak	3	—
7	„ „	Ugyanekkor pénztárnoki napdij Nagy Péter urnak.	3	—
8	„ „	Egyházmegyei főjegyzői évi fizetés Balog Ambrus urnak	21	—
9	„ „	Számvevőszéki napidij Márk Ferencz urnak . . .	5	—
10	„ „	Ugyanez: Bögös Lajos urnak	5	—
11	„ „	Iskolalátogatói napidij Sipos Imre urnak	4	30
12	Máj. 21	Egyházlátogatási előfogati költség Nagy Péter urnak	12	—
13	„ 23	Ugyanaz nt. Szél Kálmán urnak	41	20
14	„ „	Irószerek és Márkusfalva története megszerzéseért 1, 2, 3. sz. a. nt. Esperes urnak fizettetett. . .	41	64
15	„ 27	Visit. előfogat nt. Márk Ferencz urnak	28	80
16	„ 28	Debreczenben május hóban tartott egyházkerületi gyűlés alkalmával átalány nt. Balog Ambrus képviselő urnak	30	—
17	„ 31	1890-ik évi áprilisi egyházmegyei közgyűlés jegyzőkönyve kinyomatásáért	60	32
18	Jun. 20	Visit. előfogati költség Balog Ambrus urnak . . .	28	80
19	„ 23	Irószerekért	39	70
20	Jul. 3	Visit. előfogati költség nt. Szél Kálmán urnak . .	25	20
21	Aug. 7	1890-ik Augusztus 7-ik napján tartott egyházmegyei közgyűlés alkalmával esperesi napidij nt. Szél Kálmán urnak	4	—
22	„ „	Ugyanekkor tanácsbirói napidijak: nt. Böszörményi Károly urnak	3	—
23	„ „	nt. Márk Ferencz urnak	3	—
		Átvitel	374	96

Sor- és nyugta szám	Kiadás ideje 1890.	Kiadás tárgyai megnevezése	frt	kr
		Áthozat	374	96
24	Aug. 7	nt. Nagy Imre urnak	3	—
25	„ „	nt. Balog Ambrus urnak	3	—
26	„ „	nt. Nagy Péter urnak	3	—
27	„ „	Számvevőszéki napidij másodizben Bögös Lajos urnak	4	—
28	Okt. 13	Az 1890. aug. 7-ik napján tartott egyházmegyei közgyűlés jegyzőkönyv nyomatási költsége . . .	25	84
29	„ 20	1890. október havában Debreczenben tartott egyházkerületi gyűlés alkalmával képviselői átalány Balog Ambrus urnak	30	—
30	Nov. 25	Nt. esperes Szél Kálmán urnak lippai utjáért . .	18	70
31	Decz. 8	Esperesi fizetés 1890-ről nt. Szél Kálmán urnak .	300	—
32	„ 23	1. Egyházkerületi költség 1890-ről *670 frt — kr*		
		2. Konventi jegyzők. a) 1889-ről *16 „ 34 „*		
		b) 1890-ről *21 „ 50 „*		
		3. Ezek elküldése . . . . . *— „ 80 „*		
		összesen:	708	64
33	„ 27	Előfogati költség egész évre az egyházmegye pénztárnoka Nagy Péter urnak	6	—
34	„ „	Postai évi költség Nagy Péter egyházmegyei pénztárnok urnak	4	—
35	„ „	2383 frt tőke után egyszáztóli kezelési percent Nagy Péter pénztárnok urnak	23	83
		Egész összege a kiadásnak	1504	97
		Egyezerötszáznégy forint 97 krajczár.		
		Bevétel	1847	04
		Kiadás	1504	97
		Maradvány	342	07
		Háromszáznegyvenkét forint és 7 krajczár.		

Ezek után az egyetemes egyházmegyei közigazgat. költség állása igy mutattatik ki:

1. Az 1889. év végén a n-szalontai takarékpénztárba tett 2 drb takarékpénztári könyv tartalma 1685 frt, most 1890. év végén lett: 2040. számu egyesitett kimutatás szerint . . . . . 1768 frt 14 kr

2. 4 drb rendes kötvényen van tőke . . . . . 615 „ — „

3. Készpénz . . . . . 342 „ 07 „

Biztos összeg összesen 2725 frt 21 kr

A mult évben volt 2508 frt 06 kr, és igy
Szaporodás 217 „ 15 „

Hátrálék 1889-ről . . . . . 649 frt 75 kr

„ 1890-ről . . . . . 527 „ 42 „

Kebelezési illeték 1890-ről . . . . . 2 „ 10 „

Hátrálék összesen 1179 frt 27 kr

Ha ezt hozzáadjuk a biztos összeghez . . . . . 2725 frt 21 kr-hoz, lesz 1890. végén az egyet. egyházm. pénztár állása 3904 frt 48 kr, mely a mult évhez viszonyitva 143 frt 55 kr haladást mutat.

1. Jegyzés. A hátrálékok a számadási jegyzőkönyvben mutattatnak ki.

2. Szentleányfalva a 19 frt 50 krt, melyet helyette az egyházmegye fizetett, most sem fizette be.

II. Főiskolai kamat.

Főiskolai kamat 12 egyházból beadatott legujabban 275 frt 95 kr
Ezt igazolja nagyt. Szél Kálmán esperes urnak 1890. május 23-án kelt nyugtája.

Hátrálékban van kamatjáradékkal 3 egyház, évi járadékkal 6 egyház.

Ennek helyes voltát, a főiskolai főkönyvvel mindenekben egyező kitüntetését igazolja a főiskolai pénztárnok 1891. február 16-án 79/1891. sz. a kelt átirata.

III. Főiskolai épitési költség.

Főiskolai épitési költség volt 1889. végén, mint az 1890. évi tavaszi egyházm. közgyűlés jegyzők. 29-ik lapján látható . . . . . 458 frt 31 kr

Ebből letörlesztetett nt. Szél Kálmán esperes ur 1890. május 23-ik napján kelt nyugtája szerint . . . . . 74 „ — „

És igy van még fent hátralékul 384 frt 31 kr

Ez is a főiskolai pénztárnok fenti irata által igazoltatik.

IV. Tüzkárbiztositási jutalék állásának kimutatása.

Mint az 1890. Április 10-én N.-Szalontán tartott egyházmegyei közgyűlés jegyzőkönyv 30-ik lapján látható, tüzbiztositási jutalék volt 1890-ik Február 21-ig összesen *741 frt 76 kr.*	
Ebből a sarkadi takarékpénztárba 1219. sz. alatti könyvben betett *292 frt 68 kr*, a növekedéssel 1890-ik deczember 31-ig lett	309 frt 65 kr
Viszont a nagy-szalontai takarékpénztárba 1693. sz. a. három tétel alatt betett *449 frt 08 kr*, növekedéssel 1891. január 1-ig lett	471 „ 42 „
És igy a tüzkárbiztositási jutalék 1891. január 1-ig összesen	781 frt 07 kr

Hétszáznyolczvanegy forint és 7 krajczár.

Geszt, márczius 5. 1891.

Nagy Péter m. k.
egyházmegyei pénztárnok.

Az ev. ref. nagyszalontai egyházmegyében a hátrálékok kimutatása az 1890. év deczember 31-ig.

Sorszám	Tartozók nevei	Egyetemes egyhm. költség		Épitési költség		Főiskolai kamat		Keblezési illeték		Összesen	
		frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
1	Ágya	33	84	—	—	—	—	—	—	33	84
2	K.-Apátiban Pató Károly	—	—	—	—	—	—	2	10	2	10
3	Arad	71	40	—	—	5	25	—	—	76	65
4	Belényes	16	34	—	—	42	—	—	—	58	34
5	B.-Böszörmény	65	98	—	—	—	—	—	—	65	98
6	Gyanta	118	97	—	—	31	50	—	—	150	47
7	F.-Gyarmaton (Szücs József	—	-	—	—	—	—	2	10	2	10
	(Kovács Endre	—	—	—	—	—	—	2	10	2	10
8	S.-Keresztur	44	—	60	93	—	—	—	—	104	93
9	Okány	56	66	—	—	—	—	—	—	56	66
10	K.-Pereg	103	96	—	-	—	—	—	—	103	96
11	N.-Pereg	25	26	—	—	—	—	—	—	25	26
12	Remete	94	10	67	67	—	—	—	—	161	77
13	M.-Sas	35	—	—	—	—	—	—	—	35	—
14	B.-Sebes	20	—	—	-	—	—	—	—	20	—
15	Sonkolyos	33	65	39	—	16	80	—	—	89	45
16	Jánosfalva	40	90	—	—	—	—	—	—	40	90
17	Szentleányfalva	70	50	—	—	—	—	—	—	70	50
18	Tamásda	31	—	—	—	10	50	—	—	41	50
19	Tárkány	24	56	—	—	—	—	—	—	24	56
20	Tenke	38	90	83	75	—	—	—	—	122	65
21	F. Tót	14	–	—	—	—	—	—	—	14	—
22	Bél-Zerind	29	99	—	—	42	—	—	—	71	99
23	Vadász	62	92	—	—	—	—	—	—	62	92
24	Csermő	—	24	—	—	—	—	—	—	—	24
		1032	17	251	35	148	05	6	30	1437	87

Nagy Péter, egyházmegyei pénztárnok.

15. Az egyházmegyei házi pénztárt vizsgáló bizottság, beterjeszti s elfogadásra ajánlja a Nagy Péter pénztárnok 1891. évre készitett költségelőirányzatát.

A bemutatott folyó 1891. évre szóló költségelőirányzat elfogadtatik, s egész terjedelmében jegyzőkönyvbe vétetik, a mint következik.

Az ev. ref. nagyszalontai egyházmegye közköltségeinek előirányzata az 1891-dik évre.

Sorszám	Tárgy megnevezése	oszt. ért. frt	kr
	A) Szükséglet.		
1	Egyházkerületi költség, évi rendes	670	—
2	Esperesi évi honorárium	300	—
3	Egyházmegyei főjegyzői honorárium	21	—
4	Két egyházmegyei közgyűlés tartási költség	47	—
5	Két egyházkerületi képviselői átalány	60	—
6	Két egyházmegyei és Konventi jegy. k. ára	130	—
7	Irószerek	40	—
8	Posta költség	4	—
9	Előfogat és napdij számvevőszéki tagoknak	14	—
10	Előfogati dij némely köriskola látogatóknak	6	—
11	„ „ az egyházmegye pénztárnokának	6	—
12	„ „ az egyházlátogató küldöttségeknek	136	—
13	Az egyházmegyei pénztárnoknak 1%	23	83
14	Vegyes költség	70	—
	Összes szükséglet	1527	83
	Egyezerötszázhuszonhét forint és 83 kr.		
	B) Fedezet.		
1	A fentmaradt készpénz	342	07
2	615 frt rendes kötvényen lévő tőke 8-os kamatja	49	20
3	Hátrálékokból remélhető	400	—
4	1891-ről kivetett 1490 frt és 98 krból remélhető	800	—
	Fedezet összege	1591	27
	Egyezerötszázkilenczvenegy forint és 27 kr.		
	Mutatkozik maradvány	63	44

Geszt, 1891. márczius 5-ik napján.

Nagy Péter,
egyházmegyei pénztárnok.

16. *A zsinati költségek fedezésére*, a főt. egyházkerület 1890. Okt. 23—25. napjain tartott közgyűlésének 232. jegyzőkönyvi számában 1. alatt hozott végzése, „az egyes egyházakra 1891-ik évben lélekszám után egy krajczár kivetését rendeli el.“

Egyházmegyénk közgyűlése, a zsinati költség czimen egyházmegyénk egyes egyházaira meghatározott kulcs szerint eső összeget, — esperes javaslatára, — a Nagy Péter kezelése alatt levő házipénztárának készpénz készletéből jelen végzéssel kiutalja; ennélfogva nevezett pénztárnokát fölhatalmazza és utasitja, hogy emlitett zsinati költséget az egyházkerület zsinati pénztárába, kellő időben fizesse be.

17. Tárgyaltatott az egyházmegyei számvevőszék jelentése az egyházgondnokok 1890-ik évi számadásainak megvizsgálásáról:

a feketegyarmathi, belényesi, bélzerindi, németperegi, szakáli, pankotai, komádii, mezőgyáni, szintyei, ágyai, mezősasi, bajji, erdőhegyi, zsadányi, sonkolyosi, nagyszalontai, berekböszörményi, sarkadkereszturi, nagyzerindi, vadászi, magyarhomorogi, erdőgyaraki, kisperegi, sarkadi, ugrai, nagyharsányi, belényes-ujlaki, anti, kisházai, széplaki, kötegyáni, tárkányi, nyégerfalvai, ménesgyoroki, borossebesi, remetei, geszti, gyantai egyházgondnokok helyesnek talált számadásaik terhe alul, a számvevőszék elfogadott javaslatához képest felmentettek.

Hivatkozással az 1890-ik évi április 10. napján tartott egyházmegyei közgyűlés 14-ik száma 4-ik bekezdésére az árpádi, tenkei, szemlaki egyházgondnokok számadása, miután a jóváhagyott költség előirányzatot csatolni elmulasztották, vizsgálat alá nem vétetett. Mindezen számadásokat pótlás végett visszaadatni rendeli, s utasitja gondnokokat, hogy a költségvetéssel felszerelt számadást mielőbb küldjék be, hogy még a nyári közgyűlésre megvizsgálva előterjesztethessék.

Daczára az egyházmegyei közgyűlés időnkénti figyelmeztetéseinek, még mindig magas számban vannak számadások, melyek bélyeges nyugtákkal vagy épen nem, vagy hiányosan vannak felszerelve, vagy melyeknél az év folyamában időnként teljesitett kiadásokról egyszerre, egy kéz által tömegesen kiállitott, hiányos, sőt itt-ott aláirás nélkül való nyugtatványok szerepelnek. Egyházmegyei közgyűlésünk ismételve figyelmezteti ugy az egyházgondnokokat, mint a presbiteriumot és annak elnökét a lelkészt az egyházmegyei szabályrendelet tiszteletben tartására, s a számadások gondos felszerelésére

A szentleányfalvai egyházgondnok számadását 25 frt 35 kr készpénz maradványnyal zárta le, de a maradvány helyesbitve 22 frt 35 krt tesz; gondnok azonban csak 12 frt 52 krt vállal. Miután a számadás végső eredménye 22 frt 35 kr maradványt tüntet elő: egyházmegyei közgyűlésünk a szentleányfalvai egyházgondnokot 22 frt 50 krban elmarasztalja; a presbytériumnak pedig kötelességévé teszi, hogy ezen összeget gondnoktól 15 nap alatt vegye be. — Ezen fentartás mellett a felmentvényt megadja.

A szentleányfalvai iskolaépitési számadás terhe alól gondnoknak a felmentvény addig, mig az épitkezés felülvizsgálva átvéve nem lesz, meg nem adatik.

Az okányi egyházgondnok számadásában, a mult évi pénzmaradvány nincs helyesen áthozva; vannak aláiratlan, hiányos aláirásu nyugták; olyan kiadások, melyek 1891-ben teljesittettek, s az 1890-ik évi számadásba vétettek fel; számlák nincsenek nyugtatványozva stb., azon utasitással adatik vissza, hogy a fenti észrevételek szerint pótolva, a nyári közgyűlés előtt megvizsgálás végett terjeszsze be.

A körösszegapáti egyházgondnok számadásában, bevételek egyáltalában nem, kiadások csak részben vannak okmányokkal igazolva: pótlás, s ujabb beterjesztés végett visszaadatik.

A jánosfalvai gondnok 720 liter eladott tengeri árát 19 frt 80 krt nem vette fel számadásába. Ez összeg bevételként idei számadásába felveendő, miről a presbitérium értesittetik. Ezen fentartással a felmentvény megadatik.

Az aradi egyházgondnok részére a felmentvény azon figyelmeztetéssel adatik meg, hogy miután számadásából kitetszőleg az egyházi adóhátrálékokat peres eljárással hajtják be: jövőben ezt az egyházi törvények 235. §-a értelmében közigazgatási uton és eljárással végezzék.

A tamásdai egyházgondnok beterjesztett két évi számadása terhe alól felmentetik, azonban Szilágyi János templomépitési gondnok a tamásdai presbitérium javaslatához képest 18 frt 88 krban — mint a mely összeggel el nem számolt — elmarasztaltatik, s ez összeg befizetéseig a felmentvény kiadása függőben tartatik.

A cserméi egyház gondnoka részére a számadás terhe alól a felmentés mindaddig függőben hagyatik, mig 670 forintot tevő iskola-alapról rendszeresen el nem számol, tartozván hiteles másolatban kimutatni azt, hogy ez összeg kiknek kölcsönöztetett ki, s hogy a kölcsönök megfelelő biztositék mellett vannak-é elhelyezve? A presbitériumnak

teszi kötelességévé egyházmegyei közgyűlésünk, hogy erről meggyőződést szerezvén, még a nyár folyamán tartandó egyházmegyei közgyűléshez tegyen jelentést.

A bokszegi egyházgondnok beterjesztett számadása hiányos ugyan, de miután a presbitérium ez alkalommal a számadás egyes tételeiért, ugy, mint összegéért a teljes felelősséget elfogadja: azon figyelmeztetéssel mentetik fel, hogy számadását jövőben az egyházmegyei szabályrendelet értelmében készitve terjeszsze be.

Végre miután Bögös Lajos erdőgyaraki volt lelkész az egyházmegye területéről eltávozik, helyette számvevőszéki taggá Bagdi János anti lelkész, s a mennyiben a számvevőszék teendői részint a tanitói segély-egylet, részint az ujonnan alakult leányegyházak számadásaival jelentékeny mértékben felszaporodtak: a számvevőszék tagjává Márton István ügyvéd választatott meg.

18. A szalontai ev. ref. egyházmegyei tanitói segély-egylet megvizsgálva, bemutatja a pénztár-, valamint a szalontai és ágyai magtár számadását az 1889. május 1-től 1890. május 1-ső napjáig terjedő időről.

Egyházmegyei közgyűlésünk észrevétel nélkül tudomásul veszi, hogy a segély egylet Szabó József pénztárnok, valamint Bak János szalontai magtár kezelő számadását megvizsgálta, rendben találta, s hogy nevezetteket a számadás terhe alól felmentette.

Ellenben Jakab József elhalt magtárnok számadása iránt, mert itt hiányok merültek fel, a határozat hozatalát felfüggeszti és kimondja, hogy azt a hiányok kérdésével együttesen veszi majd tárgyalás alá.

19. Tárgyaltatott az egyházmegyei számvevőszék jelentése, melylyel a tanitói segély-egylet ágyai magtárnokánál felmerült hütlen kezelés ügyében előterjesztést és javaslatot tesz.

Egyházmegyei közgyűlésünk mindenekelőtt komoly megütközésének ad kifejezést, hogy a segély-egylet Jakab József ágyai magtárnok hütlen kezelése által érzékeny károkat szenvedett.

Észrevétel nélkül tudomásul veszi:

a) hogy a segély-egylet által megtartott vizsgálat eredménye szerint a felmerült kár tiszta buzában $122\cdot_{63}$, kétszeres buzában $79\cdot_{04}$ hektolitert, az eladott, de be nem számolt buza árában pedig 185 frt 29 krt teszen.

b) hogy a 15 évről hibásan elszámolt kezelési dij mennyisége $58\cdot_{08}$ hektoliter kétszeres buzára rug, mely az

alapszabály 25. §-a szerint jogos illetményképen a kezelő javára iratott.

c) hogy elhalt magtárnok örökösei 736 frt 17 kr erejéig a kár megtérítését magukra vállalták.

Ellenben maga részéről is ugy találja, hogy a terménykár pénzértéke aránytalanul alacsony árakkal vétetett számitásba. Elfogadja, határozattá emeli a számvevőszék javaslatát, hogy a tiszta buza hektoliterenként 4 frt 07 kr helyett 5 frttal, a kétszeres 3 frt 25 kr helyett 4 frttal számoltassék el. S ehezképest a további fedezetre váró különbözetet 174 frt 01 krban állapitja meg.

Ami egyebekben a számvevőszék előterjesztéseit illeti, egyházmegyei közgyűlésünk törvényes felügyeleti jogából származó kötelességének tekinti szigoruan őrködni a felett, hogy a segély-egylet vagyona, mely az özvegyek, árvák gyámolitásával különben is annyira igénybe van véve: a károktól, veszteségektől lehetőleg megkiméltessék.

Minthogy a segély-egylet által tartott vizsgálat eredménye a kár okát, az ágyai magtárnok hütlen sáfárkodásán kivül, egyenesen arra vezeti vissza. hogy a terméyek kezelése körül kellő ellenőrzés nem gyakoroltatott; minthogy az elhalt magtárnok számadása a tiszta buza tartozást $336\cdot_{99}$ hektoliterre mutatja ki, holott az valóságos érték gyanánt csakis $140\cdot_{66}$ hektolitert, s a kétszeres buza $211\cdot_{69}$ hektoliter helyett nem több mint $58\cdot_{89}$ hektolitert képvisel; a termény kölcsönöknél 167 darab kötelezvény szerepel, de csak 53 darab képez fennálló tartozást, mig 37 darabot részben, 77 darabot pedig teljesen valótlan, érték nélkül való okmánynak kell tekinteni; minthogy az alapszabály 22. §-a azt rendeli, hogy a kölcsön kiadott termények kötelezvényei két kezes által biztositandók; a 45. §. pedig a számadások és minden erre vonatkozó okmányok szigoru megvizsgálását egyenesen a választmánynak teszi kötelességévé; minthogy a tényállás adatai nyilván a mellett szólanak, hogy, ha a választmány alapszabály szerint való, de a dolog természetéből is önként következő teendői teljesitésére nagyobb gondot fordit, ha a számadások, kötelezvények és egyéb értékek számbevétele körül szigorubb ellenőrzést fejt ki, bizonyára nem történhetett volna meg, hogy a magtárnok keze alatt éveken keresztül halom számra forduljanak elő a valótlan, értéktelen kötelezvények, s több éberség mellett a hütlen kezelés ha egyáltalán kikerülhető nem is, de legalább kisebb határokra korlátozható lett volna: *egyházmegyei közgyűlésünk a*

maga részéről is igazoltnak látja, hogy a választmány a kötelességszerü felügyeletet és ellenőrzést kellő mértékben nem gyakorolta.

Igy levén meggyőződve, határozatilag kimondja, *hogy a felmerült kár és veszteség erejéig* — a mennyiben az örökösöknél elegendő fedezet nem találtatnék — *a köteles felügyelet elmulasztása indokából a tanitói segély-egylet választmányát teszi felelőssé.* S egyszersmind utasitja a választmányt, hogy a kár megtéritése felől gondoskodjék; a hiányzó vagyon kellő biztositását saját hatáskörében és kötelességéhez képest legkésőbb f é. Junius 1-ig terjedő záros határidő alatt eszközölje.

20. Olvastatott a missziói bizottság következő jelentése:

„Nagytiszteletü egyházmegyei közgyűlés!

A missziói bizottságnak alant irott tagjai a 72—1889. sz. egyházmegyei végzés intézkedése értelmében átvizsgálván a misszióval megbizott lelkészek beadott jelentéseit, utazási naplóit és számadásait vizsgálatunk eredménye gyanánt van szerencsénk a következőket beterjeszteni.

I.

Az erdőhegyi missziói körben Csiha Márton erdőhegyi lelkész a mult 1890-ik év folyamán meglátogatta Simand, Sikló, Siklói malom, Székudvar Bánkut, Rózsamajor, Lászlómajor, Kéthalmi puszta, Elek, Nadab, Nadabi malom, Szent-Márton és pusztái, Mácsa és pusztái, Dohányos, Sásér, Funduj, Horgostó, Bökény, Somhid és Ottlaka községekben, pusztákon, illetve malmokban szétszórva élő tagjait hitfelekezetünknek. Imával, többször énekléssel is részint biblia olvasást, részint bibiia magyarázatot is tartott 29 izben; vallásos beszélgetést 4 izben; keresztelt 3 izben; temetett 1 izben. Hogy keresztelés és temetés ily kevésszer fordul elő oka az, hogy a keresztelendő gyermekeket a szórványokból rendesen beviszik Erdőhegyre épen igy a halottakat is s ott részesülnek a mi nálunk szokásos szertartásokban. Az esketés pedig kivétel nélkül Erdőhegyen történik. Urvacsora osztásra is bejárnak a hivek Erdőhegyre a közel eső községekből és pusztákról különösen ünnepek alkalmával.

A bánkuti pusztát, Rózsa és László majorokat illetőleg megjegyzi missziót teljesitő lelkész, hogy az ottani kasznár és gazdasági ispán értesitése szerint hitfelekezetünknek ott élő hivei lelki gondozás tekintetében a békés-bánáti egyházmegyében fekvő kun-ágotai lelkészi hivatalhoz tartoznak, mely minthogy közelebb van, egyházi functiók alkalmával a hivek által is inkább vétetik igénybe.

Kimutat 12 helyen összesen 754 lelket.

Utazási naplója teljesen rendben van, mely szerint számadása következő:

A) Bevétel:

A 15—1890. sz. egyházmegyei végzés szerint az 1889-ik évről átjött	— frt 28 kr.
Az 1890-ik évi segély	150 frt — kr.
Összesen	150 frt 28 kr.

B) Kiadás:

Utazási naplója igazolása szerint	150 frt 28 kr.

Tehát sem tulkiadása, sem maradványa nincs.

II.

A méncs-gyoroki missziói körben Csák József méncs-gyoroki lelkész a mult 1890-ik évben Radna-Lippán urvacsora osztással egybekötött isteni tiszteletet tartott 3 izben, u. m. husvétkor, pünkösdkor és ujkenyéri urvacsora osztás alkalmával. Jelen volt s egy imádságot mondott nov. 23-án azon ünnepélyes alkalommal, midőn Fogarasi Bálint radna-lippai körlelkész hivatalába beigtatva lett.

Gyűlés és értekezlet tartás végett 4 alkalommal volt Radna-Lippán.

Február 19-én, minthogy a meghivó a postán eltévedt, a gyűlés megtartható nem volt.

Febr. 28-án el lett határozva a templomtelek megvásárlása.

Okt. 14-én bemutatta a helyszinén Fogarasi Bálint körlelkész jelöltet s az ugyanekkor tartott értekezleten meg lettek állapitva azon elvek, melyek szerint az egyházat ideiglenesen megalakitani óhajtják.

Okt. 31-én az egyház ideiglenesen csakugyan megalakult, amennyiben a közgyűlés egyhangulag elhatározza, hogy „mivel a nagy-szalontai ev. ref. egyházmegye 68—1888. sz. a. jegyzőkönyvének 14. pontjában jelzett hatósági jelentésben foglaltak alapján a radna lippaiak által folytonosan óhajtott, egyesült protestáns egyház megalkotása ez ideig még nem volt létesithető, a Radna-Lippa-Solymoson és vidékén lakó protestánsok ezuttal szövetkeznek a radna-lippai magyar protestáns egyháznak egy évre, próbául való megalakitására s azt ez idő tartamára az ev. ref. egyházi főhatóság alá helyezik, annál is inkább, mivel az ág. hitvallásu főhatóság az ügy érdekében, ez ideig mit sem tett; az egy évi próba letelte után azonban fentartják maguknak az ágostai evangelikusok a jogot az ujabb szervezkedésre, illetve az egyesült prot. egyháznak a fentebb hivatkozott jegyzőkönyv alapján való megalakitására. Egyidejüleg megszavaztatik a lelkész részére a hivek által részint párbér, részint pedig adózás utján fizetendő 300 frt készpénz fizetés és szabad lakás oly megjegyzéssel, hogy az állami adó arányában kivethető egyházi adó, annak 40%-át nem haladhatja meg, annyival is inkább, mivel a tett számitások szerint e % a szükségletet teljesen fedezendi.“

Ugyancsak Csák József missziót teljesitő lelkész Radna-Lippán hitoktatást tartott 25 izben Mindezeken kivül, a lelkészi müködését igénybe vevő egyes hitsorsosaink költségén különböző helyeken keresztelt 4 izben; esketett 1 izben; temetett 6 izben; betegnek urvacsorát vitt 2 izben.

A lelkek számát ez alkalommal nem mutatja ki.

Utazási naplója rendben ven, mely szerint számadása a következő:

A) Bevétel:

A 15—1890. sz. egyházmegyei végzés szerint az 1889-ik évről átjött	3 frt 44 kr.
Az 1890-ik évi segély	100 frt — kr.
Összesen	103 frt 44 kr.

B) Kiadás:

Utazási naplója igazolása szerint	99 frt 24 kr.
Marad	4 frt 20 kr.

Mely összeg a folyó 1891-ik évre bevétel gyanánt vezetendő át.

Megalakult tehát a radna-lippai magyar protestáns egyház, sajnos ugyan, hogy csak egy évre ideiglenesen, csak mintegy próba gyanánt alakult meg, de mégis megalakult. Egyházi közalapunk segélyezése tette lehetővé azt, hogy édes magyar nyelvünkön zendüljön meg az evangyéliom örök ígéje azon a vidéken, hol a protestáns szellem életre hivása karöltve jár és egy jelentésü a magyar hazafias érzület és szent lelkesedés felébresztésével, ápolásával és erősitésével.

1890. nov. 23-án buzgó esperesünk Szél Kálmán ünnepélyes isteni tisztelet alkalmával, személyesen iktatta be körlelkészi hivatalába Fogarasi Bálint tiszteletes atyafit, kinek búzgósággal párosult képzettsége reményt nyujt a felől, hogy fáradozásai óhajtott sikerre vezetnek.

Fogarasi Bálint radna-lippai körlelkész jelenti, hogy nov. 30-án megalakult a presbyterium. Gondnokul egyhangulag megválasztatott Thaly Lajos eddigi gondnok s rajta kivül 8 presbyter, 4 ág. h. ev. és 4 ev. ref. vallásu.

Isteni tisztelet tartására szerény ugyan, de megfelelő helyiséget béreltek s azt 10 lóczával, 1 asztallal és egy szekrénynyel felszerelték. Az urvacsora kiosztásához egy uj, ezüst poharat vásároltak 32 frt értékben.

A f. 1891. évi költségelőirányzatot beterjesztették s esperes által megerősittetett. Az egyházi adó kirovása megtörtént.

Az ág. h. ev. testvérek a tőke és évi járulék gyüjtését megkezdték. Eddig az ajánlat 900 frtra megy, mi 10 év alatt lenne befizetendő. A még szaporitandó tőke 6%-os kamatja, valamint az évi járulék is az egyesülés után a lelkészi fizetésbe adandó 300 frtnak egy-egy részét fogná képezni

A templom alapra egy mulatságot rendeztek, melynek tiszta jövedelme 247 frt 48 kr volt Igy most már a gyüjtő iven aláirt 304 frt 25

krral együtt, ha az ebből még kint levő mintegy 70 frt is befizettetik, az e czélra megvásárolt telek 500 frtnyi ára fedezetet talál.

Thaly Lajos radna-lippai egyházgondnoknak az 1890-ik évről beterjesztett s kellő okmányokkal felszerelt számadása szerint volt:

A tényleges bevétel		166 frt 73 kr.
A tényleges kiadás		144 frt 70 kr.
	Maradvány	22 frt 03 kr.

Az egyházi adóhátralék, mint követelés mintegy 61 frt.

Szél Kálmán esperes ur az általa kezelt missziói pénzekről ide is beterjesztette következő számadását:

A) Bevétel:

A 15—1890. sz. egyházmegyei kimutatás szerint az 1446. sz. könyvecskén a nagy-szalontai takarékpénztárban volt 1890. jan. 1-én		214 frt 97 kr.
Ehez jött a lippai misszió segélye 1890-ről . . .		150 frt — kr.
Időközi kamat 1890-ik évről		8 frt 92 kr.
1891. jan. 1-én betét állag:	összesen	373 frt 89 kr.

B) Kiadás:

Fogarasi Bálint körlelkésznek uti költségül és 1890. decz. havi dijul		30 frt — kr.
	Maradvány	343 frt 89 kr.

Azonban ezen 343 frt 89 kr maradványból is előlegezett Fogarasi Bálint körlelkésznek 1891. január, február és márczius hónapokra á 25 frt . . . . . 75 frtot, mely előlegek ha a folyó évi missziói segélyből megtérittetnek, a 343 frt 89 kr a 15—1890. sz egyházmegyei végzés g) pontjában meghatározott czélra fordítandó.

III.

A boros-sebesi missziói körben 1890. január 1-től julius 1-ig Tömöri Mihály boros-sebesi lelkész teljesitette a missziói teendőket, majd betegsége miatt erre képtelen levén esperes megbizása folytán julius 1-től deczember 31-ig Szilágyi Sándor helyettes lelkész végezte a missziói teendőket.

Szilágyi Sándor helyettes lelkész jelentése szerint a vallás-erkölcsi élet az egész missziói körben megnyugtató, sőt a legtöbb helyen dicséretre méltó, minek bizonysága azon körülmény, hogy a hivek, ha istenitisztelet tartatik, azon teljes számban megjelennek, s az urvacsorában lelki örömmel részesülnek.

A fiókegyházakban a temetés lelkész által végeztetik, csak Bokszegen végzi a tanitó.

Bokszegen a körülmények kényszerüsége miatt októberben uj gondnok választatott, s ugyanott a római kath. vallásu szülék megtagadván az ev. ref. iskola költségeihez való járulást, pedig gyermekeik azon iskola

jótéteményeiben, s oktatásában épen ugy részesültek mint a hitfelekezetünkhöz tartozó gyermekek, az ebből keletkezett surlódás miatt a r. katholikusok külön felekezeti iskolát állitottak fel november elején saját gyermekeik számára, de azért a mi iskolánkba járó gyermekek száma most is felül van a 40-en.

28 szórványban kimutat 586 prot. lelket, melynek $^1/_6$ része ág. h. ev.

Ezen leány és fiókegyházakban az 1890. év folyamán szülöttek száma 23, meghalt 17, házasságra lépett 5 pár, hozzánk áttért a r. kath. vallásról 1 férfi.

Ezen körben az 1890-iki számadás eredménye az utazási napló szerint, melynek alapján Szilágyi Sándor helyettes lelkész az egész évi számadást is összeállitotta és beadta, a következő.

A) Bevétel:

A 15—1890. sz. egyházmegyei végzés szerint az 1889-ik évről átjött	173 frt 99 kr.
Az 1890-ik évi segély	300 frt — kr.
Összesen	473 frt 99 kr.

B) Kiadás:

I. jan. 1-től junius 30-ig.			
fuvar költség	=	79 frt — kr	
napi dij	=	32 frt — kr	
koszt	=	10 frt 19 kr	
egyéb költség	=	3 frt 40 kr	
összesen		124 frt 59 kr	124 frt 59 kr
II. julius 1-től deczember 31-ig.			
fuvar költség	=	229 frt — kr	
napi dij	=	65 frt — kr	
koszt	=	54 frt 56 kr	
egyéb költség	=	— frt 84 kr	
összesen		349 frt 40 kr	349 frt 40 kr
			473 frt 99 kr.

Tehát sem tulkiadása, sem maradványa nincs.

Nagy-Szalonta 1891. április 1-ső napján.

Balog Ambrus, *Nagy Imre* és *Márk Ferencz*,
a misszióbizottság tagjai."

a) Egyházmegyei közgyűlésünk a misszióbizottság jelentését tudomásul veszi.

b) A misszióval megbizott lelkészek számadását helybenhagyja, Csiha Márton, Csák József, Tömöri Mihály és Szilágyi Sándor missziót teljesitő lelkészeknek az 1890-ik

évre vonatkozó számadásaikat illetőleg, a szokott fentartással, a felmentvényt megadja.

c) Esperes urnak a missziói pénzekről tett számadását, s abban a Fogarasi Bálint radna-lippai körlelkész részére 1890. évi deczember havi dijul és utiköltségül adott 30 frt kiadását is, mint a mely a kivételes helyzet és az adott körülmények által teljesen okadatolva van, azon megjegyzéssel hagyja jóvá s adja meg a felmentvényt egyházmegyei közgyűlésünk, hogy a folyó 1891-ik év három első hónapjára adott 75 frt előleg a folyó évi misszió segélyből helyre tétessék.

d) Azon tényt pedig, hogy a mind protestáns, mind magyar nemzeti szempontból oly nagy jelentőségü radna-lippai őrállomáson, habár ideiglenesen, mint egy próba gyanánt a „magyar protestáns egyház" megalakult, azon reményben, hogy ott élő hittestvéreink, különösen a miveltebb osztály felgerjedt buzgósága, a legyőzésre váró akadályok miatt meg nem lohad: egyházmegyei közgyűlésünk midőn örvendetes tudomásul veszi, nem mulasztja el bátoritani ama zsenge gyülekezetet a próféta ama szavaival: „ne félj kicsiny sereg, (Ézs. XL. 31.) mert a kik az Urban biznak, azoknak erejök megujul és szárnyokkal a magasságra repülnek, mint a saskeselyük; futnak és nem fáradnak el; járnak és nem lankadnak meg!"

e) Esperes ur iránt pedig e fontos missziói állomás megvalósitása érdekében tanusitott, eléggé nem méltányolható, ügybuzgó eljárásáért és fáradozásaiért hálás köszönetének jegyzőkönyvileg is kifejezést adni egyházmegyei közgyűlésünk édes kötelességének ismeri.

f) Végre Csák József ménes-gyoroki lelkészt egyházmegyei közgyűlésünk a missziói további teendőktől, 3 és fél éven át tanusitott ügybuzgó, példásan pontos és tapintatos eljárásának dicsérettel való kiemelése és elismerése mellett felmenti és utasitja, hogy az 1890-ik évi 4 frt 20 kr pénztár maradványt Fogarasi Bálint radna-lippai körlelkészhez tegye át, ki azon vidék szórványaiban élő hittestvéreink iránt a belmisszió teljesitésével, s arról a szokásos jelentések és számadások elkészitésével s az esperesi hivatalhoz leendő beterjesztésével hivatalosan megbizatik.

21. Egyházmegyei közgyűlésünk a folyó évi egyházkerületi közgyűléseken leendő képviselőiül

lelkészi részről Balog Ambrus egyházmegyei főjegyzőt és tanácsbirót, — világi részről Tisza István egyházmegyei tanácsbirót, — netaláni akadályoztatásuk esetén lelkészi

részről Márk Ferencz, világi részről Sántha István szintén egyházmegyei tanácsbirákat, a szokott hatáskörrel, közfelkiáltás utján megválasztja; s részökre igazolásul, megbizólevél gyanánt e végzést jegyzőkönyvi kivonat alakjában kiadni elrendeli.

22. Egyházmegyei közgyűlésünk az egyházi törvények 190. §-a értelmében a lelkészjelölő bizottságba

Ercsey Sándor, Nagy Péter, Tisza István tanácsbirókat rendestagokul, Böszörményi Károly, Sántha István és Balog Ambrus tanácsbirókat pedig póttagokul egy évi időtartamra, közfelkiáltással ujból megválasztja.

23. A tiszántuli ev. ref. egyházkerület, ugy nevelésügyi, mint felekezeti szempontból kiváló fontosságot tulajdonitva a felsőbb leánynevelő intézeteknek, s már eddig is nagy hiányát érezve az ev. ref. vallásu felsőbb leányiskoláknak: 173. és 344/1890. sz. végzésében egyfelől erkölcsi és anyagi pártfogása alá veszi a debreczeni ev. ref. egyház által fentartott felső leánynevelő intézetet, s azt egyházkerületi intézetté emeli; másfelől felhivja az egyházmegyéket, hogy vagy külön-külön, vagy többen társulva ilyen felsőbb leánynevelő iskolákat létesitsenek.

Igy p. a mi egyházmegyénket is, hogy a bihari és érmelléki egyházmegyékkel társulva Nagy-Váradon egy ev. ref. vallásu felső leányiskolát felállitani buzgólkodjék.

Egyházmegyei közgyűlésünk érzi ezen ügy kiválóan fontos vóltát, de egyszersmind kénytelen bevallani e czélra fordítható anyagi erejének fogyatékosságát is. Miért is, mielőtt ezen ügy érdeméhez szólana, annak előkészitése czéljából Szél Kálmán esperes elnöklete alatt Balog Ambrus, Márk Ferencz, Sántha István és dr. Balogh Elek tanácsbirókból álló küldöttséget bizza meg azzal, hogy tegye magát érintkezésbe a bihari és érmelléki ev. ref. egyházmegyék ugyanezen czélra kiküldött bizottságával, s eljárása eredményéről tegyen jelentést egyházmegyénk közgyűléséhez.

24. Olvastatott a tanügyi bizottság következő jegyzőkönyve:

Jegyzőkönyv,

egyházmegyénk tanügyi bizottsági üléséről, mely tartatott Nagy-Szalontán, 1891. Április 1-én.

Jelen voltak: *Szél Kálmán* esperes elnöklete alatt: *Balog Ambrus*, *Nagy Imre* tanácsbirák, *Böszörményi Lajos*, *Sipos Imre*, *Bögös Lajos*,

Bagdi János, *Szondy Géza*, *Kozma Zsigmond*, *Szabó Gyula*, *Szabó József*, *Szőke János* iskalalátogatók és *Márk Ferencz* jegyző.

I. Elnök Szél Kálmán esperes szivélyes szavakkal üdvözölve a gyűlés megjelent tagjait, felhivja jegyzőt, hogy a beérkezett adatok nyomán előterjesztését tegye meg.

Márk Ferencz jegyző jelentése következő:

„Nagytiszteletü tanügyi bizottsági gyűlés!

A hozzám áttett iskolalátogatási jegyzőkönyvek arról tanuskodnak, hogy iskoláinknál — általánosságban tekintve — a lefolyt tanévben is folytonos haladás és emelkedés volt észlelhető. Dicsérettel emelendő ki az a nemes buzgalom és áldozatkészség, melyet ugy egyházaink, mint általában véve egyesek, az iskolai ügy magasabb szinvonalra emelése érdekében elkövetnek és a melylyel az itt és ott még mindég fennálló hiányokat elenyésztetni igyekeznek.

A mi azonban a tanügy gyorsabb fellendülését, különösen népesebb egyházainknál, még mindég hátráltatja: ez a *tultömöttség*. Egyházmegyénk területén ugyanis még mindég vannak olyan iskolák, a hol a tényleg iskolába járó növendékek száma, egy tanitó vezetése alatt, 120—170 között váltakozik. Olyan iskolánk meg 28 van, a hol az iskolába járók száma 100—120 között áll. Feleslegesnek látszik a Nagytiszteletü tanügyi bizottsági gyűlés előtt annak bővebb indokolásába bocsátkozni, hogy különösen osztatlan népiskolákban, ily nagy számu növendékkel kellő sikert felmutatni majdnem emberfeletti munkát követel; s lehetetlen, hogy ennek káros hatása ne legyen a tanügy fejlődésére nézve!

E rövid megjegyzés után áttérve már most az egyes iskolai körökből beérkezett jelentésekre:

A) A berekböszörményi körbe eső iskolákat — a komádii iskolák kivételével — Kozma Zsigmond iskolafelügyelő egyedül látogatta meg s pontos, részletes és hü képet ad az ottani iskolák anyagi, mint szellemi állapotáról. Mely jelentés nyomán: Berekböszörményből örvendetes esemény gyanánt jelzi, hogy az ujonnan felállitott iskola már tető alá vétetett s folyó év szeptember havában át is adatik rendeltetésének.

K.-Apátiban az iskola felszerelése még most is sok kivánni valót hagy fen. Se felvételi, se mulasztási napló, sem pedig iskolai anyakönyv nincsen. Egyébként az ujonnan beállitott tanitó eléggé hiven és odaadó buzgósággal működik s értelmesen vezeti a növendékeket.

M.-Homorogon az iskolák taneszközökkel még mindég nincsenek felszerelve.

Komádiban az egy vallástani kézikönyvet kivéve, nem az egyházkerület által kiadott tankönyvek vétettek használatba. Kivételt e tekintetben csakis a Szentandrásy Kálmán vezetése alatt álló felső leányiskola képez.

Az iskolák felszerelése még mindég nagyon hiányos. Az összes iskolákban nincsen egyetlen földgömb sem; térkép is csak kettőben. Iskolai anyakönyv sincsen.

Az ujonnan választott tanitók közül mig Csongrádi János szép reményekre jogosit, addig, mint ezt a jelentés megütközéssel emeli ki: „a belső fiiskolánál a III—V. osztály vezetője *Kiss Sándor* egyáltalában nem felel meg a hozzáfüzött reményeknek. Iskoláján legkisebb jele sem észlelhető a szorgalomnak és javulásnak; sőt bizonyos tekintetben határozott visszaesés tapasztalható, *a mennyiben nevezett tanitó magyarnyelvtant egyáltalában nem tanit.*“

M-Sason folytonos haladás és javulás észlelhető. Az iskolák kipadolását a presbyterium legközelebb határozatilag kimondotta.

B) Az erdőhegyi körbe eső iskolákban a közoktatási törvényeknek megfelelőleg történik a tanitás.

Csermőn és Szintyén, e két kisded leányegyházunkban áldásos missziói munkát végeznek, ugy nemzetiségi, mint hitfelekezeti szempontból az ev. ref. iskolák.

Mint dicsérendő tényt emelem ki, hogy a szintyei iskola növendékeit Aradmegye derék tanfelügyelője ingyen kellő számu tankönyvekkel látta el.

Nagy-Zerinden még folytonosan emelkedőben van a tankötelesek száma. Ugyanazért a nagyzerindi egyház elöljáróságának buzgóságától elvárja tanügyi bizottsági gyűlésünk, hogy az egyházmegyei közgyűlés 79—1889. számu végzésének érvényt szerez, és hogy folyó év szeptember 1-én a 3-dik iskolát közhasználatnak átadja.

Az ismétlőiskolák e körben már mindenütt felállittattak; kivételt csakis az egy Nagy-Zerind képez.

Erdőhegyi fiiskola tultömött.

C) A nagyszalontai körből a szalontai iskolákra vonatkozólag örömmel jelenthetem, hogy azok teljesen a kor szinvonalán állanak. Az iskoláztatás példaszerünek mondható; a mi az évekkel ezelőtt behozott *ingyen iskoláztatásnak* köszönhető. Az iskolák tulnépességén ismét azzal az üdvös intézkedéssel segitett az egyházi elöljáróság, hogy a mult év szeptember havában uj tanitói állomást szervezett.

A sarkadi iskoláknál is fokozatos haladás észlelhető. Ez egyháznál azonban nagy hátrányára szolgál a tanügynek, hogy a *kántorság még mindég nincsen a tanitói hivataltól elkülönitve.* Oly népes egyházban, hol a halottak száma 300-nál többre tehető évenként; hol tehát átlag csaknem minden nap temetési szolgálatot kell az énekvezérnek teljesiteni, nyilvánvaló, hogy ez csakis a tanügy kárával történhetik meg.

Tanügyi bizottsági gyűlésünk tehát csakis hivatásának tesz akkor eleget, midőn — a tanügy jól felfogott érdekében — a sarkadi egyházat e visszás állapot gyors megszüntetésére felhívja. Egyébként örömmel jelenthetem, hogy a sarkadi egyházban a 4-dik leányiskola felállittatott.

A kötegyáni iskolák — himlő járvány miatt — hosszabb ideig be voltak zárva; s igy azoknak meglátogatása jelenleg nem történhetett meg.

D) Az aradi körben Kis-Peregen és M.-Gyorokon a fölszerelés és tankönyvek használata körül eddig tapasztalt hiányok megszüntek; mig a szemlaki vegyes iskolánál e hiányok még mindég fennállanak.

Nagy mérvü s szép reményekre jogositó javulás mutatkozik a kisperegi fi és leányiskoláknál.

E) A geszti kör iskola felügyelői minden iskolát meglátogattak s tüzetesen megvizsgáltak, az egy gyantéi pusztai iskola kivételével, hol himlő járvány miatt szünetelt a tanitás.

E körbe eső iskoláknál M.-Gyánban a számtan tanitása mind a két iskolában több kivánni valót hagy fenn. A fiuiskola vezetője Füzesy Endre pedig beszéd és értelemgyakorlatot az első osztály növendékeinek épen nem tanit.

Okányban a tantermek szük és czélszerütlen voltán még most sincsen segitve. Mint igen üdvös intézkedést föl kell itt emlitenem azt, hogy az iskolák részére — a község anyagi segélyével — külön iskolaszolgai állomás rendszeresittetett.

S.-Kereszturon az iskolában a fegyelem fentartása és a növendékek vezetésére zavarólag hat azon megbotránkoztató körülmény, hogy épen az iskolai helyiség közvetlen közelében korcsma nyittatott, a mi különösen közerkölcsiség szempontjából káros befolyással van a fejlődő ifjuságra nézve

E körben az ismétlő iskolák mindenütt felállittattak. Zsadány azonban a többszörös megintés után sem tett eleget az egyházmegye ide vonatkozó rendeletének.

F) A belényesi körből most is általános a panasz a nagy mérvű mulasztásokra nézve. B.-Ujlakon és Nyégerfalván az iskolák felszerelése hiányos. Az előbbi helyen a tanterem szük s az egészségügyi követelményeknek nem felel meg.

Kisházán a növendékeknek nincsenek semminemü tankönyveik.

Fenesen a tankötelesek száma folyton növekszik. Jelenleg 153. Ily örvendetes szaporodás mulhatatlanul megköveteli a 2-ik iskolának mielőbbi felállitását.

Végül sajnálattal kell jelentenem, hogy a tenkei körből semmi jelentés nem adatott be.“

A felolvasott jelentés alapján tanügyi bizottságunk a következőket emeli ki:

II. 1. K.-Apáti és Homorog a szükséges taneszközök és iskolai felszerelések beszerzésére ujolag utasittatnak.

2. A komádii iskolaszéknek figyelmébe ajánltatik, hogy a tanitókat az egyházkerület kiadványainak használatára — a legkomolyabb következményekre utalással — figyelmeztesse. A szükséges taneszközöket szerezze be. Kis Sándor iskolájában, a tanitás módszeres vezetése és a tanterv pontos betartására nagyobb gondot forditson. Egyuttal nevezett Kis Sándor tanitónak meghagyatik, hogy az egyházkerület által kötelezővé tett tantervet pontosan megtartsa állásából folyó felelősség terhe mellett. Az a tette pedig, hogy az egyházkerület által kötelező erejüvé tett tantervet önkényüleg figyelmen kivül hagyva, a III—V. osztályban az annyira fontos magyar nyelvtant egyáltalában nem tanitotta, határozottan megrovatik.

3. A n.-zerindi elöljáróságnak kötelességévé tétetik, hogy ez év folyamán mind a 3-ik, mind pedig ismétlő iskoláját állitsa fel.

4. Az erdőhegyi fiiskola tultömött lévén, miután az erdőhegyi ref. egyháznál ugyis iskolai alap létezik, a 3-ik iskola felállitását foganatositsa.

5. A mezőgyáni iskolaszéknek figyelmébe ajánltatik, hogy a tanitókra felügyeljen a tanterv pontos betartását illetőleg.

6. Sarkadkereszturon az iskola tőszomszédságában ujonnan felállitott korcsma helyiségnek bezárása czéljából a politikai hatóság megkeresése végett tanügyi bizottságunk az egyházmegyei közgyűlést kéri fel.

7. A zsadányi presbyterium utasittatik, hogy ismétlő iskolájának felállitását állásából folyó kötelességének ismerje.

8. Sarkadon bénitólag hatván a tanügyre nézve, hogy olyan népes egyházban az alkalmazott tanitó egyuttal kántor is, a tanügy érdekében is, de mert a sarkadi egyház anyagi ereje is megengedi, tanügyi bizottságunk az önálló kántorság felállitását javallja.

9. Okányban a vegyes iskola épülete közveszélyes lévén, annak még ez év folyamán leendő kijavitásáról a presbyterium gondoskodjék; s a mennyiben iskoláik általában véve szükek és tultömöttek, e hiányon segiteni és egy 4-ik iskola felállitása iránt a kezdő lépeseket megtenni tartsák kötelességöknek.

III. A fenesi egyház presbyteriuma egy beadványt intéz a nt. esperesi hivatalhoz, a melyben előterjeszti, hogy a tankötelesek nagy mérvü megszaporodása ma már oda juttatta az egyházat, hogy a csak e 70—80 gyermeket magába foglalható tanteremben nem tudván többé elhelyezni a tankötelesseket, e helyzeten azon különös intézkedés által kiván segiteni, hogy a növendékek iskolába járatását két részre osztja be, délelőtt a III—IV., délután az I—II. osztályuakat rendelvén fel iskolába.

Ugy didaktikai, mint paedagogiai szempontból határozottan káros lévén az, hogy az ottani ismeretes helyi viszonyok szerint különben is rövid ideig tartó tanitási idő a tankötelesekre nézve ez intézkedés által még inkább megröviditessék; egyházmegyei tanügyi bizottságunk ez ügyet nem pártolja, hanem felhivja a fenesi egyház presbyteriumát, hogy egy második iskola mielőbbi felállitását, ha másként nem lehet, községi segélylyel is, tartsa elengedhetlen kötelességének.

IV. Elnöklő esperes előadja, hogy az egyházkerületi népiskolai szervezet 75. §-a értelmében szükségessé válván az egyházmegyei tanügyi bizottságnak ujonnan való szervezése, felhivja bizottsági gyülésünket ennek értelmében a megalakulásra.

Tanügyi bizottságunk és az egyes iskolalátogatási körök, a legközelebbi hat évre a következőleg alakittatnak meg:

1. Az erdőhegyi körben: Bagdy János anti lelkész és Szabó József n.-zerindi fitanitó iskolalátogatók.

Egyházak: Erdőhegy, Ant, F.-Gyarmat, N. Zerind, Tamásda, Ágya és Szintye. 7 egyház 10 iskolával.

2. Az aradi körben, Csermő is ide csatoltatván, iskolalátogatók: Szondy Géza szentleányfalvai lelkész és Aranyi Lázár k.-peregi fitanitó.

Egyházak: Szentleányfalva, M.-Gyorok, Pankota, B.-Sebes, Bokszeg, Kis-Pereg, Német-Pereg, Szemlak és Csermő, 9 egyház 11 iskolával.

3. A geszti körben iskolalátogatók: Nagy Imre ugrai lelkész, Szőke János okányi fitanitó.

Egyházak: Geszt, M.-Gyán, S.-Keresztur, Okány, Zsadány, Ugra, N.-Harsány és Gyanté, 8 egyház 15 iskolával.

4. A berekböszörményi körben iskolalátogatók: Kozma Zsigmond mezősasi lelkész, Szentandrási Kálmán komádii leánytanitó.

Egyházak: B.-Böszörmény, K.-Apáti, Komádi, M.-Sas, Homorog és Szakál 6 egyház 14 iskolával.

5. Az árpádi körben, Vadász és Bélzerind az erdőhegyi körből ide csatoltatván iskolalátogatók: Hajdu Elek vadászi lelkész és Tatai Ambrus bajji fitanitó.

Egyházak: Árpád, Erdőgyarak, Bajj, Tenke, F.-Tóth, Vadász és Bélzerind 6 egyház, 14 iskolával.

6. A belényesi körben iskolalátogatók: Sipos Imre belényesi lelkész és Tóth Lajos tárkányi fitanitó.

Egyházak: Belényes, Gyanta, Fenes, Remete, Sonkolyos, Jánosfalva, Tárkány, Nyégerfalva, B.-Újlak, Kisháza és Széplak, 11 egyház 13 iskolával.

7. A szalontai körben iskolalátogatók: Böszörményi Lajos n.-szalontai lelkész és Szabó Gyula n.-szalontai leánytanitó.

Egyházak: Szalonta, K.-Gyám és Sarkad 3 egyház 22 iskolával.

V. Felmerülvén a még mindig üresedésben levő alelnöki és a megüresedett előadói hivatalok betöltése:

Alelnökké: Böszörményi Lajos n.-szalontai lelkész, tanügyi bizottsági jegyzővé pedig Kozma Zsigmond m.-sasi lelkész közfelkiáltással megválasztattak.

VI. Jegyzőkönyv hitelesitésére: Böszörményi Lajos és Szabó Gyula kikütdetnek.

Hitelesittetett N.-Szalontán, 1891. Április 1.

Böszörményi Lajos,
Szabó Gyula.

Márk Ferencz,
tanügyi bizottsági jegyző.

Egyházmegyei közgyűlésünk a tanügyi bizottság javaslatait határozati erőre emeli.

A sarkadkereszturi iskola tőszomszédságában felállitott korcsmahelyiség eltávolittattásának kieszközlésével elnöklő esperesét megbizza.

Végül az egyházmegyei tanügyi bizottság elnökévé Szél Kálmán esperest ujolag s egyhangulag nagy lelkesedéssel megválasztja.

25. Beterjesztettek az erdőgyaraki lelkészi állomás betöltésére vonatkozó ügyiratok, melyek szerint Miklósi Béla szalontai segédlelkész 16 szavazattöbbséggel erdőgyaraki lelkészszé elválasztatott.

Jelölés és választás rendben folyt le.

Miklósi Béla erdő-gyaraki elválasztott lelkész a 65—1875. sz. egyházmegyei végzés, és az egyházi törvények 214. §-ának fentartásával hivatalában megerősittetik; s ugy a jelölésről mint a választásról felvett jegyzőkönyvek kinyomatni rendeltetnek.

A)

Jegyzőkönyv

felvétetett N.-Szatontán 1891. Február 27-én az erdőgyaraki lelkészjelölés tárgyában az egyházmegye jelölőbizottsága által.

Jelen voltak: *Szél Kálmán* esperes elnöklete alatt *Ercsei Sándor*, *Nagy Péter*, *Sántha István* egyházmegyei jelölő bizottsági tagok.

1. Elnöklő esperes, annak előadása mellett, hogy az egyházmegyei lelkészjelölő bizottság rendes tagjait a mai napon N.-Szalontán az erdőgyaraki lelkészjelölés tárgyában tartandó rendes ülésre meghivta, de mert közülök Tisza István gátolva volt a megjelenésben, helyette Sántha István póttagot hivta meg; továbbá az erdőgyaraki presbytériumot felhivta, hogy ezen ülésre küldje be az általa választott lelkészjelölő bizottsági tagokat igazoló iratokkal; felolvassa az erdőgyaraki presbytérium 1891. Február 7-én tartott ülése jegyzőkönyvi kivonatát, mely szerint a lelkészjelölő bizottság tagjaiul Arató Mihály, Márkus Sándor, Gara Ferencz presbytereket választotta meg, kik ezen ülésre megjelentek: a lelkészjelölő bizottsági ülést megalakultnak nyilvánitja és megnyitja.

2. Esperes előterjeszti, hogy az egyházi törvények értelmében az egyházi lapokban közétett pályázati hirdetés folytán a kitüzött határidőig az erdőgyaraki lelkészi állomásra 14-en pályáztak, jelesül:

1. Febr. 6. *Zöld József* a. bajomi s.-lelkész, 1-ső vizsgát tett 1875-ben részben kitünő, részben jelessel, 2-kat 1876-ban kielégitővel. 3 évig gyomai s.-lelkész, 10 hónapig boros-sebesi helyettes lelkész, 3 évig makói s.-lelkész, 1 év 6 hóig Szapárifalván ideigl. lelkész és tanitó, 1 évig köröstarcsai s.-lelkész, 4 hóig kabai s.-lelkész, 5 év 6 hó óta n.-bajomi s.-lelkész. 15 évi hivatali működésében kiváló szorgalmat, hüséget s feddhetetlen erkölcsi magaviseletet tanusitva. (10 drb bizonyitvány.)

Ugyan ő pályázik a b.-sebesi lelkészi állomásra is.

2. Február 6. *Szabó József* bajji helyettes lelkész, 1-ső vizsgát tett 1885-ben, 2-kat 1887-ben, mindkettőt részben elegendő, részben jelessel. Egy évig Nyégerfalván s.-lelkész tanitó, 2 évig Ugrán szintén s.-lelkész-

tanitó, 2 hónapig Okányban s.-lelkész, 1 év 9 hó óta Bajjon helyettes lelkész, 5 évi szolgálatában buzgó odaadást, hüséget s kifogástalan erkölcsi magaviseletet tanusitva. (7 drb bizonyitvány.)

Ugyan ő pályázik a b.-sebesi lelkészi állomásra is.

3. Február 6. *Nagy Dániel* makói s.-lelkész 1-ső és 2-ik vizsgát tett 1887-ben kielégitő eredménynyel. 11 hónapig N.-Szalontán, 1 év 6 hóig Gáborjánban, 1 év 5 hó óta Makón s.-lelkész; 3 év 10 hónapi szolgálatában lelkiismeretes buzgóságot s kifogástalan erkölcsi magaviseletet tanusitva. (5 drb bizonyitvány.)

4. Február 11. *V. Kovács János* felavatott lelkész, 1-ső vizsgát tett 1885-ben, 2-kat 1886-ban részben kitünő, részben jelessel. 1 évig a bécsi theologiai akadémián rendes hallgató, 4 hónapig Balmaz-Német-Ujváros on, 1 hónapig Körös-Ladányon, 1 évig Temesváron s.-lelkész, 1887. November 17-én lelkészszé felavattatva, a déloroszországi németajku ref. egyházban állitólag 1 esztendeig missionárius, 3 hónapig Kis-Marján s.-lelkész, 6 hónapig Torzsán s.-lelkész-tanitó, 2 hónapig szintén s.-lelkész-tanitó Gyantán. 3 év 4 hóra terjedő szolgálatában buzgóságot, készséget és kifogástalan erkölcsi magaviseletet tanusitva. (17 drb bizonyitvány).

Ugyan ő pályázik a b.-sebesi lelkészi állomásra is.

5. Február 11. *Bod László* körösladányi s.-lelkész, 1-ső vizsgát tett 1885-ben, 2-kat 1886-ban kielégitővel, 10 hónapig Körös-Tarcsán s.-lelkész-tanitó, 1 évig Okányban s.-lelkész, 2 évig K.-Tarcsán s.-lelkész-tanitó, 5 hó óta Körös-Ladányban s.-lelkész; 4 év 3 hóra terjedő szolgálatában szorgalmat, hüséget és feddhetetlen erkölcsi magaviseletet tanusitva. (6 drb bizonyitvány.)

Ugyan ő pályázik a b.-sebesi lelkészi állomásra is.

6. Február 15. *Szőllősi Imre* b. ujfalui s.-lelkész, 1-ső vizsgát tett 1886-ban, 2-kat 1887-ben részben jeles, részben kielégitővel, 1 év 11 hóig B.-Ujfaluban, 8 hónapig N.-Kerekiben, 1 év 7 hó óta ismét B.-Ujfaluban s.-lelkész; 4 év 2 hóra terjedő szolgálatában kellő szakértelmet, hüséget s feddhetetlen erkölcsi magaviseletet tanusitva. (8 drb bizonyitvány.)

Ugyan ő pályázik a b.-sebesi lelkészi állomásra is.

7. Február 19. *Leelőssy István* komádii s.-lelkész, 1-ső vizsgát tett 1882-ben, 2-kat 1883-ban kielégitővel, 3 évig Köte-Gyánban s.-lelkész, 3 hóig Gyantán helyettes lelkész, 1 évig Ugrán, 4 év 7 hó óta Komádiban s.-lelkész; 8 év 10 hóra terjedő szolgálatában buzgó odaadást s kifogástalan erkölcsi magaviseletet tanusitva. (5 drb bizonyitvány).

8. Február 20. *Doma Gyula* csökmői ideigl. lelkész, 1-ső vizsgát tett 1882-ben. 2-kat 1883-ban részben jeles, részben kielégitővel, 3 évig Kisujszálláson s.-lelkész, 2 év 3 hóig helyettes lelkész Kisujszálláson, 2 év 1 hóig s.-lelkész-tanitó Csökmőn, 4 hó óta ugyanott helyettes lelkész; 7 év 8 hóra terjedő szolgálatában buzgóságot, szakértelmet és feddhetlen erkölcsi magaviseletet tanusitva (6 drb bizonyitvány).

Ugyan ő pályázik a b.-sebesi lelkészi állomásra is.

9. Február 20. *Rácz János* gyulai lelkészi jellegü fitanitó, 1-ső vizsgát tett 1871-ben, 2-kat 1872-ben kielégitővel, fél évig a bécsi theologiai akadémia hallgatója, 11 hónapig Püspök-Ladányban s.-lelkész, 1 év 5 hóig Ménes-Gyorokon lelkész-tanitó, 17 év óta Gyulán lelkészi jellegü fitanitó, 19 év 4 hóra terjedő szolgálatában ügybuzgalmat, lelkiismeretességet, feddhetetlen erkölcsi magaviseletet tanusitva. Tanitói oklevele kelt 1877-ben részben jeles részben elegendővel. (7 drb bizonyitvány).

10. Február 20. *Boros Gábor* árpádi s.-lelkész, 1-ső vizsgát tett 1885-ben kielégitővel, 2-kat 1886-ban részben jeles, részben kielégitővel, 1 év 8 hóig Köte-Gyánban s.-lelkész-tanitó, 1 év 2 hónapig Anton s.-lelkész, 10 hónapig Gyula-Váriban helyettes lelkész, 10 hónap óta Árpádon s.-lelkész; 4 év 6 hóra terjedő szolgálatában pontosságot, buzgóságot és jó erkölcsi magaviseletet tanusitva. (6 drb bizonyitvány).

11. Február 20. *Miklósy Béla* n.-szalontai s.-lelkész, 1-ső vizsgát tett 1885-ben, 2-kat 1886-ban kielégitővel, 2 hónapig Tisza-Derzsen, 11 hónapig Kunhegyesen, 2 év 10 hónapig Balmaz-Ujvároson, 1 év 10 hónapig N.-Szalontán s.-lelkész; 5 év 9 hóra terjedő szolgálatában igaz buzgóságot, valódi kötelességérzetet és jó erkölcsi magaviseletet tanusitva. (7 drb bizonyitvány).

12. Február 21. *Gál Ferencz* alkalmazás nélküli lelkész, ki jelenleg N.-Váradon az adóügynél, napdijjasként van alkalmazva; lelkészi oklevele kelt 1867-ben; 5 évig Anton lelkész, 13 évig Szakálon lelkész-tanitó; 1886-ban (Auguszt.) egyházmegyei birósság által ezen hivatalától elmozdittatott. (8 drb bizonyitvány.)

Ugyan ő pályázik a f.-tóti lelkész-tanitói állomásra is.

13. Február 23. *Paulinyi Károly* békési s.-lelkész 1-ső vizsgát tett 1886-ban, 2-kat 1887-ben kielégitővel és jelessel; 1 évig Nagy-Varsányban s.-lelkész, 2 év 8 hóig Kun-Ágotán s.-lelkész-tanitó, 3 hóig Békésen ideigl. s.-lelkész, 6 hó óta ugyancsak Békésen s.-lelkész; 4 év 5 hóra terjedő működésében szorgalmat, kifogástalan viseletet tanusitva. (7 drb bizonyitvány.)

14. Február 23. *Tóth Sándor* volt káplán-tanitó, jelenleg a földmivelési m. kir. minisztériumnál ideiglenesen alkalmazott 1-ső vizsgát tett 1876-ban; 2-kat 1877-ben kielégitővel, 2 hónapig Sarkad-Kereszturon s.-lelkész, 3 év 4 hónapig Körös-Ladányban, 2 év 6 hóig Gyomán s.-lelkész-tanitó; 6 évre terjedő működésében buzgóságot s kifogástalan magaviseletet tanusitva. Tanitói oklevele kelt jeles osztályzattal 1883-ban; 3-ad osztályu egyházakra lelkészi minősitése 1886-ban. (9 drb bizonyitvány.)

Szolgálati bizonyitványa kelt 1889. Május 20.

Egyházmegyei lelkészjelölő bizottságunk a jelentkezett 14 pályázó közül az egyházi törvények 186, 192. §§-ai értelmében és a tiszántuli ev. ref. egyházkerület 325—1889. számu végzése alkalmazásával Boros Gábor árpádi, Leelősi István komádii, Miklósi Béla n.-szalontai, Szabó

József bajji helyettes és Zöld József nagy-bajomi segédlelkészeket jelölte ki egyhangulag az erdő-gyaraki lelkészi állomásra.

Kelt mint fent.

Arató Mihály,
Markus Sándor,
Gara Ferencz.

Szél Kálmán,
ev. ref esperes.
Nagy Péter,
Ercsey Sándor,
Sántha István,

B)

Jegyzőkönyv.

Felvétetett Erdő-Gyarakon 1891. márczius 22-én az ev. ref. lelkészválasztás ügyében; a nagy-szalontai ev. ref. egyházmegye nt. esperesének 1891. február hó 27-én 107. sz. a. kelt megbizása folytán

A midőn alólirott Bögös Lajos és Hadházi Kálmán egyházmegyei egyházi és világi tag, mint a lelkészválasztás vezetésére s a választási szabályok megtartása feletti őrködésre az esperes, illetőleg egyházmegyei gondnok által kinevezett küldöttség Erdő-Gyarakon reggeli ½11 órakor megjelentünk s miután meggyőződést nyertünk arról, hogy nevezett egyházban az egyházi törvények 197. §-a megtartva lett; jelesül: a választási határidő a gyülekezettel a mai napot megelőzött, két egymásutáni vasárnapon a templomi szószékből kihirdettetett, a gyülekezet választóképes tagjainak névsora, az egyházi előljáróság által idejében egybeállittatott s a választás előtti vasárnapon gyülekezetben felolvastatván, — megtekintés végett — alkalmas helyen letétetett, magunkhoz vettük s egyuttal hitelesitettük a választóknak az egyháztanács által már helybenhagyott névsorát. Szivökre kötve a választás fontosságát, felolvastuk s megmagyaráztuk a lelkészválasztási szabályokat; a jelöltek neveit egyenként felolvastuk s a választók személyazonosságának megállapitására Bessenyei Mihály, Fónyad Sándor, Varga Ferencz és M. Oláh Imre szavazásra jogosult egyház tagok személyében bizalmi férfiakat alkalmazván, a választást 11 órakor megnyitottuk.

S minthogy Varga Ferencz, Sajti Sándor, M. Oláh Imre, Somi János, Domján János, Cseke Sándor, Németh János, Szász Ferencz, ifj. Oláh Sándor, Oláh Lajos személyében 10 választó szavazást kivánt, a szavazás törvény értelmében elrendeltetett; ugyanaz titkos szavazás mellett megkezdetett s megszakitás nélkül az egyháztanács termében folytattatott.

Az utolsó szavazat beadása után déli 12 órakor az egyházi törvények 200. §-a értelmében félórai záridő tüzetett ki, melynek elteltével ½1 órakor a szavazás bezáratott.

A beérkezett szavazatok számba vétetvén, beadatott összesen 114 szóval egyszáztizennégy szavazat, mely is következőleg oszlott meg:

Miklósi Béla nagy-szalontai segédlelkész nyert 65 szavazatot.

Boros Gábor árpádi segédlelkész nyert 49 szavazatot s minthogy e

szerint Miklósi Béla jelölt az összes szavazatból 65-öt, tehát általános többséget nyert, az egyházi törvények 203. §-a értelmében a küldöttség által az eredmény helyszinén kihirdettetett; a választási jegyzőkönyv küldöttek és bizalmi férfiak által aláiratva két példányban kiállittatott s a választási eljárás befejeztetett.

Kelt mint fent.

Hadházi Kálmán,
világi kiküldött elnök.
Bessenyei Mihály,
Fónyad Sándor,
Oláh Imre,
Varga Ferencz.

Bögös Lajos,
egyházi küldött tag.
Araló Mihály,
egyházgondnok.

26. Felvétettek a boros-sebesi lelkészválasztásra vonatkozó ügyiratok, melyek szerint Szilágyi Sándor boros-sebesi időközi lelkész, b.-sebesi rendes lelkészszé egyhangulag közfelkiáltás utján megválasztatott.

Miután ugy a jelölés, mint a választás a fennálló törvény és törvényes rendeletek megtartásával szabályszerüen történt; miután Szilágyi Sándor elválasztott lelkész beterjesztett nyilatkozata szerint ezen állomást 108 frt kegyeleti átalány fizetési kötelezettsége mellett elvállalja s állomását f. é. ápr. 24-én elfoglalni kész: ezen választás az e. t. 241. §-a fentartásával jóváhagyatik, Szilágyi Sándor a boros-sebesi lelkészi állomáson megerősittetik s esperes megbizatik, hogy a törvényszerü consensust részére adja ki.

A)

Jegyzőkönyv.

Felvétetett N.-Szalontán, 1891. febr. 27-én a b.-sebesi lelkészjelölés tárgyában az egyházmegye jelölő bizottsága által.

Jelen voltak: Szél Kálmán esperes elnöklete alatt Ercsey Sándor, Nagy Péter, Sántha István e. m. jelölő bizottsági tagok.

I. Elnöklő esperes — annak előadása mellett — hogy az e.-megyei lelkész-jelölő bizottság rendes tagjait a mai napon Nagy-Szalontán a b.-sebesi lelkész-jelölés tárgyában tartandó rendes ülésre meghivta, de mert közülök Tisza István gátolva volt a megjelenésben, helyette Sántha István póttagot hivta meg; továbbá, hogy a b.-sebesi presbyterium 1891. január 10-én s illetőleg február 24-én tartott ülésében választott lelkész-jelölő bizottság tagjai Flachbárt Károly, ifj. Szabó György, Szabó Imre a mai ülésre megjelentek, igazoló iratukkal együtt: a lelkész-jelölő bizottsági ülést megalakultnak nyilvánitja és megnyitja.

II. Esperes előterjeszti, hogy az egyházi törvények értelmében, az egyházi lapokban közzétett pályázati hirdetés folytán a kitüzött határidőig a b.-sebesi lelkészi állnmásra: 12-en pályáztak, jelesül:

1. Febr. 6. Zöld József n.-bajomi s.-lelkész. (Okmányait lásd a erdő-gyaraki pályázatoknál 1-ső sz. a.)

2. Febr. 6. Szabó József bajji helyettes lelkész. (Okmányait lásd az erdő-gyaraki pályázatoknál 5. sz. a.)

3. Febr. 11. V. Kovács János felavatott lelkész. (Okmányait lásd az erdő-gyaraki pályázatoknál 4. sz. a.)

4. Febr. 11. Bod László körös-ladányi s.-lelkész. (Okmányait lásd az erdő-gyaraki pályázatoknál 2. sz. a.)

5. Febr. 15. Vadas Gyula csermői s.-lelkész-tanitó, 1-ső vizsgát tett 1885-ben, 2-at 1886-ban kielégitővel. 1 évig a kis-ujszállási gymnasiumban segéd-tanár, még a lelkészképességi vizsga letétele előtt. 1 év 6 hóig N.-Kerekiben s.-lelkész, 3 év 5 hó óta Csermőn s.-lelkész-tanitó. 4 év 11 hóra terjedő szolgálatában dicséretes szorgalmat, sikeres müködést; mint okleveles tanitó jeles eredményt és kifogástalan erkölcsi magaviseletet tanusitva. Tanitói oklevele kelt 1890. október 31-én (6 drb. bizonyitvány.)

6. Febr. 17. Szőllőssy Imre b.-ujfalui s.-lelkész. (Okmányait lásd az erdő-gyaraki pályázatoknál 6. sz. a.)

7. Febr. 17. Bereczk Sándor szegedi s.-lelkész 1-ső vizsgát tett 1886-ban kielégitővel. 2-at 1889-ben jelessel. 1 évig Mező-Turon segédlelkész. ½ évig a bécsi theologiai facultás, ½ évig a göttingai egyetem hallgatója. 6 hónapig Békésen segédlelkész. 1 év 10 hó óta Szegeden s.-lelkész. 4 év 4 hóra terjedő beszámitható szolgálatában buzgó odaadást s feddhetlen erkölcsi magaviseletet tanusitva. (7 drb. bizonyitvány.)

8. Febr. 19. Hunyadi László siteri s.-lelkész 1-ső vizsgát tett 1883-ban, 2-at 1884-ben kielégitővel. 1 év 8 hóig Tégláson s.-lelkész. 4 év 6 hónapig Pankotán s.-lelkész-tanitó. 10 hóig Anton s.-lelkész-tanitó 9 hónapig Siterben s.-lelkész. 7 év 9 hóig terjedő szolgálatában lelkiismetes buzgóságot, szorgalmat és feddhetetlen erkölcsi magaviseletet tanusitva. (6 drb. bizonyitvány)

Ugyan ő pályázik Fekete-Tótra is

9. Febr. 19. Kiss Ferencz debreczeni s.-lelkész 1-ső vizsgát tett 1885-ben kitünő, jeles és kielégitővel, 2-at 1886-ban kitünővel. 1 év 4 hóig Mező-Turon s.-lelkész. 1 évig a bécsi theologiai akadémia hallgatója 1 év 2 hónapig M.-Turon s.-lelkész. 10 hónapig Karczagon s.-lelkész és gymnasiumi helyettes tanár. 1 év 7 óta Debreczenben s.-lelkész. 5 év 11 hóra terjedő szolgálatában dicséretes buzgóságot, kifogástalan erkölcsi magaviseletet tanusitva. (8 drb. bizonyitvány.)

10. Febr. 20. Doma Gyula csökmői ideigl. lelkész. (Okmányait lásd az erdő-gyaraki pályázatoknál. 8. sz. a.)

11. Febr. 21. Szilágyi Sándor b.-sebesi helyettes lelkész 1-ső vizsgát tett 1882-ben, 2-at 1883-ban részben jeles, részben elegendővel. 1 év 3 hóig Mező-Turon, 9 hóig Földváron, 4 hónapig Nagy-Réven, 3 hóig

Tisza-Roffon s.-lelkész. 7 hónapig Fekete-Tóton. 4 hónapig Pankotán s.-lelkész-tanitó. 8 hónapig B.-Sebesen helyettes lelkész. 4 év 2 hóra terjedő beszámitható szolgálatában buzgó odaadást, valódi kötelességérzetet s kifogástalan erkölcsi magaviseletet tanusitva. A lelkészképességi vizsga letétele előtt 1 év 10 hónapig szolgált Tisza-Szőllősön, Dévaványán, mely idő azonban hivatalos szolgálatába be nem számitható, valamint azon 3 év sem, mely idő alatt s.-lelkészi állomás hiányában Mező-Turon mint városi irnok volt alkalmazva. (11 drb. bizonyitvány.)

Egyházmegyei lelkész-jelölő bizottságunk a jelentkezett 11 pályázó közül az e. t. 186. 192. §-ai értelmében és a tiszántuli ev. ref. egyházkerület 325—1889. sz. végzése alkalmazásával Bereczk Sándor szegedi, Bod László körös-ladányi, Kis Ferencz debreczeni, Szilágyi Sándor boros-sebesi helyettes-, és Vadas Gyula cserői segédlelkészeket jelölte ki egyhangulag a boros-sebesi lelkészi állomásra.

Kelt mint fent.

Flachbart Károly,
Szabó Imre,
ifj. Szabó György,

Szél Kálmán,
ev. ref. esperes.
Nagy Péter,
Ercsey Sándor,
Sántha István.

B)

Jegyzőkönyv.

Felvétetett Boros-Sebesen 1891. márczius 22-én az ev. ref. lelkész-választás ügyében; a nagy-szalontai ref. egyházmegye nt. esperesének 1891. márt. 4-én 122. szám alatt kelt megbizása folytán.

A midőn alulirott Kócsa Károly ev. ref. lelkész és Dr. Altschul Henrik világi tag, mint a lelkészválasztás vezetésére s a választási szabályok megtartása feletti őrködésre az esperes, illetőleg egyházmegyei gondnok által kinevezett küldöttség Boros-Sebesen reggel 11 órakor megjelentünk s miután meggyőződést nyertünk arról, hogy nevezett egyházban az egyházi törvények 197. §-a megtartva lett, jelesül: a választási határidő a gyülekezettel a mai napot megelőző két egymásutáni vasárnapon a templomi szószékről kihirdettetett; a gyülekezet választóképes tagjainak névsora az egyházi előljáróság által idejében egybeállittatott s a választás előtt vasárnapon a gyülekezetben felolvastatván — megtekintés végett — alkalmas helyen letétetett: magunkhoz vettük s egyuttal hitelesitettük a választóknak az egyháztanács által már helybenhagyott névsorát. Szivökre kötve a választás fontosságát, felolvastuk s megmagyaráztuk a lelkészválasztási szabályokat; a jelöltek neveit egyenkint felolvastuk s a választók személy-azonosságának megállapitására ifj. Szabó György, Patkó

György, Lukács Zsigmond, Flachbart Károly szavazásra jogosult egyháztagok személyében bizalmi férfiakat alkalmazván, a választást ugyanakkor megnyitottuk.

S minthogy 10 választó név szerint való szavazást nem kivánt: a választás egyhangulag és közfelkiáltással megejtetett, megválasztván a borossebesi ev. ref. egyház rendes lelkészeül az ott helyettes gyanánt működő s az egész közönség bizalmát kiérdemelt Szilágyi Sándor, ki is egy küldöttség által a gyűlés helyére meghivatván, az elnökség által az egyházi törvények 203. §-a értelmében megválasztott rendes lelkésznek kijelentetett, mely eredmény a hely szinén nyilvánosan kihirdettetett, a választási jegyzőkönyv küldöttek, egyházgondnok és a bizalmi férfiak által aláiratva két példányban kiállittatott s a választási eljárás befejeztetett.

Kelt mint fent.

ifj. Szabó György,
Lukács Zsigmond,
Flachbart Károly,
Patkó György, × *k. v.*
Nagy Miklós jegyző,
Kócsa Károly,
dr. Altschul Henrik,
egyhm. küldöttek.
Mozes Mihály,
b.-sebesi e. főgondnok.

ugyis mint az irni nem tudónak névaláirója.

27. A Derekas János önkéntes lemondása miatt üresedésbe jött fekete-tóthi lelkész-tanitói állomásra a beterjesztett ügyiratok szerint Hunyadi László siteri segédlelkész egyhangulag, közfelkiáltás utján megválasztatott.

Hunyadi László törvényesen jelölt és megválasztott fekete-tóthi lelkésztanitó 100 frt kegyeleti átalány fizetésének kötelezettsége s az egyházi törvények 214. §-ának fentartása mellett hivatalában megerősittetik.

A jelölésről és választásról felvett jegyzőkönyvek közzététetni rendeltetnek.

A)

Jegyzőkönyv.

Felvétetett N.-Szalontán 1891. Február 27-én a fekete-tóthi lelkésjelölés tárgyában az egyházmegye jelölő bizottsága által.

Jelen voltak Szél Kálmán esperes elnöklete alatt Ercsey Sándor, Nagy Péter, Sántha István e. m. jelölő bizottsági tagok.

I. Elnöklő esperes annak előadása mellett, hogy az e.-megyei lelkészjelölő bizottság rendes tagjait a mai napon N.-Szalontán a f.-tóthi lelkész jelölés tárgyában tartandó rendes ülésre meghivta, — de mert közülök Tisza István gátolva volt a megjelenésben, helyette Sántha István póttagot

hivta meg — továbbá a f.-tóti presbyteriumot felhivta, hogy ezen ülésre küldje be az általa választott lelkész-jelölő bizottsági tagokat igazoló iratukkal; felolvassa a f.-tóti presbyterium 1891. Február 20-án tartott ülése jegyzőkönyvi kivonatát, mely szerint a lelkész-jelölő bizottság tagjaiul id. Gazsó Imre, Gazsó Bálint és Molnár Márton presbytereket választotta meg, kik ezen ülésre megjelentek, a lelkész-jelölő bizottsági ülést megalakultnak nyilvánitja és megnyitja.

II. Esperes előterjeszti, hogy az egyházi törvények értelmében az egyházi lapokban közzétett pályázati hirdetés folytán, a kitüzött határidőig a f.-tóti lelkész-tanitói állomásra 4-en pályáztak, jelesül:

1. Febr. 15. Ács András m.-kakucsi lelkész, 1-ső vizsgát tett 1878-ban, 2-at 1879-ben, lelkészi oklevele kelt 1881-ben, mindhárom kielégitővel; 11 év és 4 hóra terjedő lelkész-tanitói szolgálatában dicséretes buzgóságot és feddhetetlen életet tanusit (4 drb. bizonyitvány.)

2. Febr. 19. Hunyadi László siteri s.-lelkész (Okmányait lásd a b.-sebesi pályázatoknál 8. sz. a.)

3. Febr. 21. Gál Ferencz alkalmazás nélküli lelkész (Okmányait lásd az e.-gyaraki pályázatoknál 12. sz. a.)

4. Febr. 23. Sárközy Ignácz puszta-daróczi lelkésztanitó 1-ső vizsgát tett 1858-ban részben kielégitővel, részben alig kielégitővel, 2-at 1870-ben részben kielégitő részben jelessel; lelkészi oklevele kelt 1878-ban kielégitővel; 16 évi lelkész-tanitói müködésében szorgalmat és buzgóságot tanusit (5 drb. bizonyitvány).

Szolgálati bizonyitványa kelt 1889. Szeptember 17.

Egyházmegyei lelkész-jelölő bizottságunk a jelentkezett 4 pályázó közül az e. t. 186. 192. §-ai értelmében és a tiszántuli ev. ref. egyházkerület 325—1889. sz. végzése alkalmazásával Ács András m.-kakucsi, Sárközi Ignácz p.-daróczi rendes és Hunyadi László siteri segédlelkészt jelölte ki egyhangulag a fekete-tóti lelkész-tanitói állomásra.

Kelt mint fent.

id. Gazsó Imre
Gazsó Bálint × *k. v.*
Molnár Márton, × *k. v.*
Nagy András,
mint az irni nem tudók névaláirója.

Szél Kálmán,
ev. ref. esperes.
Nagy Péter,
Ercsey Sándor,
Sántha István.

B)

Jegyzőkönyv.

Felvétetett F.-Tóton 1891. márcz. 22. az ev. ref. lelkészválasztás ügyében a n.-szalontai ev. ref. egyházmegye nt. esperesének 1891. márcz. 4. 124. sz. a. kelt megbizása folytán.

A midőn alólirt Böszörményi Károly e. m. tanácsbiró és Szabó József vil. tag mint a lelkész választás vezetésére s a választási szabályok feletti

őrködésre az esperes, illetőleg e. m. gondnok által kinevezett küldöttség F.-Tóton d. e. 10 órakor megjelentünk s miután meggyőződést nyertünk arról, hogy nevezett egyházban az egyházi törvények 197. §-a megtartva lett, jelesül: a választási határidő a gyülekezettel a mai napot megelőzött két egymásutáni vasárnapon a templomi szószékről kihirdettetett, a gyülekezet választóképes tagjainak névsora az egyházi előljáróság által idejében egybeállittatott s a választás előtti vasárnapon a gyülekezetben felolvastatván megtekintés végett alkalmas helyen letétetett: magunkhoz vettük és miután tudomásunkra jött, hogy Boros Lajosné, Boros Ferencz, Kovács Pál, P. Szabó Gábor, Molnár Miklós, id. Horváth József, Füredi László mult évi egyházi adójukat a választás napját megelőzőleg egy hónapon belül fizették le, a választók névsorát, ezeknek kihagyásával hitelesitettük, szivökre kötve a választás fontosságát, felolvastuk, megmagyaráztuk a lelkészválasztási szabályokat, a jelöltek neveit egyenként felolvastuk s a választók személy-azonosságának megállapitására Sebess Gyula, Nadányi Miklós, Osváth Lajos szavazásra jogosult egyh. tagok személyében bizalmi férfikul alkalmazván a választást fél tizenegy órakor megnyitottuk.

Miután a három jelölt felolvasásakor a jelenlevő választók kinyilvánitották, hogy ők egyhangulag és igy a szavazás mellőzésével siteri s.-lelkész Hunyadi Lászlót óhajtják és választják el rendes lelkészül, a választó küldöttség ezen egyhangu szavazást elfogadta, mindazáltal az egyházi törvények 200. §. értelmében félórai záridőt tüzött ki, melynek elteltével miután a szavazók ismét Hunyadi László s.-lelkészt rendes lelkészül egyhangulag kikiáltották, az egyházi törvények 203. §-a értelmében a küldöttség által az eredmény a helyszinén kihirdettetett, a választási jegyzőkönyv küldöttek, egyh. gondnok és bizalmi férfiak által aláiratva két példányban kiállittatott s a választási eljárás befejeztetett.

Kelt mint fent.

Szabó József,
vil. kiküldött tag.

Böszörményi Károly,
egyh. küldött tag.

Sebess Gyula,
Nadányi Miklós,
Csapó Bálint,
egyházi gondnok.
Osváth Lajos.

28. Az árpádi ev. ref. egyház előljárósága kéri, hogy az egyház alkalmas iskola épület felállithatása czéljából vehessen fel 1500 frt kölcsönt s azt az egyháztagokra a mostani adókulcs szerint vethesse ki.

Előterjeszti továbbá, hogy az egyház alkalmas iskola helyiségül Tóth Ferencz és Tóth Andrástól megvette az árpádi 58-ik számu telekjegyzőkönyvben foglalt (323. 324.) helyrajzi számu 133. népsorszámu házat 1000 forintért; az egyház pedig tulajdonát tevő, az árpádi 69. számu telek-

jegyzőkönyvben foglalt (156. 157.) helyrajzi számu 69. népsorszámu régi iskolai épületet eladta 600 forintért Tóth Ferencz árpádi lakosnak.

Bemutatják az épiteni szándékolt uj iskola tervrajzát és a 2892 frt 65 krajczárra menő költségelőirányzatot, melyek esperes által megbizott Veres Károly egyházmegyei szakértő által felülvizsgáltattak. Csatolják az adás-vevési szerződéseket az azokat, mint az 1500 frt kölcsön felvételét jóváhagyó presbyteri és egyházközségi közgyűlési végzéseket s kérik mindezen intézkedések jóváhagyását, illetve engedélyezését.

Tekintve, hogy az árpádi ev. ref. egyház presbyteriuma és egyházközségi közgyűlése egy uj iskola épitése czéljából 1500 frtnak kölcsönként felvételét s a hivekre kivetését egyhangulag elhatározta, ahoz a közgyűlés is hozzájárul; valamint jóváhagyja az egyrészt Tóth Ferencz és Tóth András mint eladók, másrészt az egyház mint vevők között az árpádi 58 számu telekjegyzőkönyvben foglalt (323. 324.) helyrajzi számu ingatlanságra 1000 frt vételárban; az árpádi ev. ref. egyház mint eladó és Tóth Ferencz árpádi lakos mint vevő között az árpádi 69. számu telekjegyzőkönyvben foglalt (156. 157.) helyrajzi számu ingatlanra 600 frt vételárban létrejött szerződéseket előnyösségöknél fogva; ugyezek, mint az 1500 frt kölcsön engedélyezése végső megerősités végett az egyházkerületi közgyűlésre felterjesztetni határoztatnak.

A bemutatott terv, mely Veres Károly egyházmegyei szakértő véleménye szerint jó és czélszerü; a költségvetés, melynek tételei s összege magasnak nem mondható, egyházmegyei szakértő azon megjegyzéseinek figyelembe vételével: hogy a falakba kötővasak helyezendők és pedig az utczai részre az ablakok felett 11·70 cm. hosszu; a kétvégén 7·50 és 7·65 cm., a tanterem közfalánál 7·65 összesen 34·50 cm. sulya pedig legyen 100 kilogram. A kulcsok 4-es ráfvasból 8 drb egy méteres, összesen 8 méter és 37·5 kilogram sulyu, jóváhagyatik.

Kötelességévé tétetik az épittető egyháznak, hogy a munkálatot árlejtés utján adja ki, melynél az egyház az ajánlatok feletti szabad választási jogát mindenekben tartsa fent.

29. A tenkei ev. ref. egyháztanács nevéhen Bernáth Lajos lelkész s Jenei József gondnok kérvényeznek az iránt, hogy a 3-ik iskola felállitásával az eddigi gabona és pénzadó elégtelen levén, az egyházi adók emelése elkerülhetlen.

Kérik ugyanazért, hogy a bemutatott presbyteri és egyházközségi közgyűlés által is elfogadott adózási kulcs, a mely szerint: 1—2 forint földadóval birók gabona és szénaadó mentesek, egyedül a régi pénzadó-

jukat fizetik, ugy azonban, hogy földadójuk után forintonként 20 krajczárral többet fizetnek; 2—5 frt földadóval birók páronként fizetik az eddigi gabonaadót, vagyis 51 liter buzát, 42 és ½ liter tengerit és az eddig fizetett 8 részlet szénát 5—10 frtig földadót fizetők a régi mennyiségnél többet fizetnek 8½ liter buzával, 8½ liter tengerivel. Harmincz forint összegig ugyanez az emelkedés 5 forintonként; harmincz forinton felül bármely adó mennyiségig az egyformaság áll be.

A pénzt fizető egyháztagok adója pedig az eddigi osztályok megmaradásával jövedelmi adó után forintonként 20 krajczárjával emeltetik, hagyassék jóvá.

Mivel a szándékolt egyháziadó felemelését a tenkei ev. ref. egyház presbyteriuma 1891. év Márczius 5-iki gyűlése 8. számu határozatával, ugyancsak az egyház községi közgyűlés 1891. márczius 15-én tartott ülése 10. számu határozatával elfogadta: az előterjesztett egyházi adókulcs jóváhagyatik s az a tenkei ev. ref egyház tagjaira nézve kötelező erejűvé emeltetik.

30. Belényes-ujlaki lelkész, Sipos János és a presbyterium beterjesztik a belényes-ujlaki ev. ref. egyház presbyterium 1891. márczius 6-án hozott 1. számu, — az egyházközség 1891. márczius 13-án tartott közgyűlése 1-ső számu határozatát, melyek szerént 68 szavazattal 17 szavazat ellenében el lett határozva, hogy a régi lelkészi s tanitói dijlevelek — melyekben eddig a fizetési minimumok sem voltak meg — megváltoztassanak akként, hogy a lelkészi 557 frtot tevő fizetés 668 frtra; a tanitói 281 frt 80 kr fizetés 335 frtra felemeltetik.

Az ágybér szerinti egyházi adózás helyett pedig az osztály szerinti adózás állapittatott meg akként, hogy öt osztály állittatik fel; a legmagasabb adó két véka buza, két véka tengeri s két forint 50 krajczár lenne. Csatolják a régi és ujabb dijleveleket s kérik ezekre nézve a jóváhagyást.

A közgyűlés örvendetes tudomásul veszi a dijlevelek módositását. Minthogy azonban az uj dijlevelek nem szabályszerüen állittattak ki, szabályszerü kiállitás végett visszaadatnak azzal, hogy annak megtörténte után az espereshez az egyházkerületi közgyűlésre leendő felterjesztés végett kellő időben ujból terjeszszék be.

A megállapitott ujadókulcs megerősittetik s a b.-ujlaki ev. ref. egyháztagokra kötelező erejüvé emeltetik.

31. Derakas János f.-tóti lelkész-tanitó beterjeszti a nagyváradi takarékpénztárban elhelyezett s 1016 forintot tevő Nadányi Gyula alapitvány 1890. évi kamatainak felhasználásáról szóló számadását. E számadás szerint, a bevétel és kiadás összege 45 frt 70 kr.

A tételeiben okmányokkal igazolt számadás tudomásul vétetik.

32. Szondy Imre k.-peregi lelkész, egyházmegyénk 87/1890. sz. végzéséhez alkalmazkodva, beterjeszti a „Margitka Szondy“ 100 forintos alapitvány alapitó levelét, s az alapitványi összeg befizetését s elhelyezését igazoló 1890. nov. 6-án 107. sz. a. hozott presbyteri végzést.

Tudomásul vétetik s az alapitó levél egyházmegyénk levéltárába helyeztetik.

33. Bethlendi Sándor tamásdai ev. ref. lelkész és Gazsó János gondnok bejelentik, hogy a tamásdai ev. ref. egyházi belhivatalnokok földeiből az aradmegyei ármentesitő társulat által kisajátitott részért fizetett 371 frt 80 kr az 1890. év november hó 7-ik és 12-én a n.-szalontai takarékpénztárba helyeztetett el.

Tudomásul vétetett.

34. Beterjesztetett a boros-sebesi egyház azon bérszerződése, mely szerint a boros-sebesi egyház évi 240 forint haszonbérért 6 egymásután következő évre Steiner Samunak hoszonbérbe kiadja azon épület egy részét, melyet az uradalomtól egyházi czélokra, főként iskola helyiségül vásárolt. A mellett, hogy ezen épületnek egy része iskola helyiségül fentartatott, a fizetendő haszonbér részint az iskolává átalakitás költségeinek fedezésére, részint a roskodozó állapotban levő lelkész-lakás kijavitására, részint magának a vételárnak törlesztésére fog fordittatni.

A mennyiben, mind a boros-sebesi presbyterium, mind az egyházközségi közgyűlés a csatolt jegyzőkönyvek szerint a bérbeadást az egyházra előnyösnek tartja; a mennyiben az iskola helyiségről gondoskodva van: egyházmegyei közgyűlésünk a magarészéről a beterjesztett bérszerződést megerősiti és végső jóváhagyás végett a főtiszteletü egyházkerületi közgyűlésre felterjeszteni rendeli.

35. Fenesi ev. ref. lelkész és tanitó Posta Lajos panaszt emelnek Fenes község előljárósága ellen azért: mert a lelkész részére az urbéri rendezéskor megállapitott 30 hold, a tanitó részére megállapitott 15 hold legelő és erdő illetőség haszonélvezetében, a miatt, hogy az előljáróság az ő illetményöket is közösen használja és haszonbérbe adja, a befolyt haszonbért községi közköltő fedezésére forditja s nekik csupán némi kedvezményt nyujt — akadályozza, sőt e miatt károsodtak is.

Egy izben lelkésztől a bérlő makkoltatásért 39 frt 50 krt vett be; a mult évben eladott makk árából 1150 frtot kapott a község, melyből lelkészt 38 frt 33 kr, a tanitót pedig 19 frt 16 kr illette volna.

Kérik, hogy a különben is dijlevél szerint őket illető erdő és legelő illetőségük teljes joggyakorlatába juttassanak; a község által pedig tőllük elvont haszon térittessék vissza.

E tárgyban Benedek László egyházmegyei tanácsbiró Sipos Imre lelkészszel együtt esperesi kiküldetés folytán vizsgálatot tartván, a vizs-

gálat folytán kitünt: hogy a lelkész és tanitó illetménye 30, illetve 15 hold s az valósággal a községi illetményben van, azzal osztatlan egészet képez, kihasitva külön nincs; azt eddig lelkész s tanitó oly mérvben mint igényelték nem használták.

Kivánják, hogy lelkész az erdőből évenként néhány fát, a legelőn 20—24 számos sertést, a tanitó ezeknek felét haszonélvezetül kapjanak, illetve tarthassanak. Az előljárók ezt teljesiteni nem hajlandók, hanem oda nyilatkoztak, hogy készek a közösből a lelkész és tanitói illetőséget kiszakitani. Ezen ajánlatot azonban lelkész és tanitó azon okból, mert illetményeiket elégtelensége miatt nem értékesithetik, nem fogadják el.

A megejtett vizsgálatból kitünik az, hogy lelkész és tanitó szerződés levelökben is foglalt haszonélvezetül szolgáló urbéri illetményök valósággal 30, illetve 15 holdat s nem többet tészen, hogy ennyi s nem több erdő s legelő illetőséghez van joguk. A mennyiben pedig az előljáróság kötelezőleg kijelentette, hogy ezen lelkészi és tanitói illetőséget részökre kiszakitja és rendelkezésükre bocsátja, kérvényezők sérelme orvosolva lesz; s miután a község egyébbre különben sem kötelezhető, panaszlók figyelmébe ajánltatik: hogy a község ajánlatát azon hozzáadással, hogy a kiszakitás külön használatra alkalmas helyen eszközöltessék, saját személyökre vagy fogadják el, vagy a községgel magukra nézve kedvezőbben állapodjanak meg.

A felszámolt, elvont haszon vissza fizettetése polgári utra tartozván, panaszló lelkész és tanitó ebbeli igényökkel a rendes polgári birósághoz utasittatnak.

36. Pinczés János remetei ev. ref. lelkész az esperesi hivatalnak 1891. február 24-ről jelenti, hogy Fila Károly volt egyházgondnok, azon 43 frt tartozását, melylyel az 1889. évről az egyháznak adós maradt s a mely az egyházmegyei számvevőszék által terhére iratott, többizbeni felhivás daczára máig sem fizette ki: kér e tekintetben intézkedést. Ezen ügyben Benedek László egyházmegyei tanácsbiró és Sipos Imre lelkész vizsgálókként eljárván lelkész jelentését megerősitik.

Előre bocsátásával annak, hogy Fila Károly volt remetei ev. ref. egyházgondnok 1889. évi számadásánál az egyházmegyei számvevőszék gondnok terhére 43 frtot mint a melylyel nem számolt terhére irott; a közgyűlés Fila Károlyt ezen terhére irott 43 forint hiány haladéktalanul leendő megfizetésében elmarasztalja.

37. Pinczés János lelkész bejelentette az esperesi hivatalhoz, hogy az 1886/7. 1888. 1889. évekről a hivek által fizetendő faárból tetemes összeg most is kint van, volt gondnokok Szabó Mihály, ifj. Szabó András és Fila Károly vonakodnak rólla számolni.

Ez ügyben szintén Benedek László egyházmegyei tanácsbiró és Sipos Imre lelkész vizsgálatot tartottak, melynek folytán kiderült, hogy a párbéresek faár czimen az állami tanitóság felállitásáig tartoztak a tanitó illetményébe fizetni s hogy évenként 8—10 frtra tehető hátrálék forog is fent; de az az évi számadásnál elő nem fordul, az igy kint levő összeg, valamint az, hogy névszerint kik tartoznak vele, hosszasabb puhatolást igényel, ennek eszközlésére s ennek folytán az átszámolásra volt egyházgondnokokat utasittatni, ellen esetben a mutatkozó hiányt terhökre róvatni vélik.

A vizsgálatot megejtett bizottság véleménye alapján Szabó Mihály, ifj. Szabó András és Fila Károly volt egyházgondnokok utasittatnak, hogy a gondnokságuk idejéről az egyháztagoknál 1886/7—1889. évekről faár czimen kint levő hátrálékot névszerint a remetei ev. ref. egyház presbyteriumának mutassák ki, annak beszedését s az egyház részére átszámolását az év folyamán eszközöljék, ellen esetben a kifejlendőkhöz képest a hátralék összegek terhökre fognak róvatni.

38. Szt.-leányfalvi ev. ref. egyházgondnok beterjeszti az egyházi gondozás alatt levő alapok számadását.

Az 1890-ik évi augusztus hó 7-én tartott közgyűlés 86. számu végzés folytán megvizsgálás végett kiadatik az egyházmegyei számvevőszéknek.

39. A szt.-leányfalvai egyház nevében lelkész Szondy Géza s gondnok Bimbó Mihály kérvényt adnak be, melyben előadják, hogy a lelkészi lak konyhája és kamarája fent nem tartható, s az egyház elöljárósága annak felépitését elhatározta. Ezenkivül az uj iskola épület sürgősen csatornával ellátandó, uj iskolapadok készitendők, a tanterem kipadolandó.

A kérvényben jelezve van, hogy e sok és nagy összegeket igénylő épitkezések fedezésére szolgál a róm. katholikus németektől perrel beveendő 110—120 frt összeg. A 691 frt 02 krra menő költség fedezetlen részére kegyes adomány, az országos közalapi segély ujabb igénybevétele.

Kérik, hogy az országos közalapi segély megnyerhetése czéljából a becsatolt s az egyház által elfogadott épitkezési költségvetés hagyassék jóvá s a szándékolt épitkezések engedélyeztessenek.

Tekintve, hogy kérvényező egyháznak adósságai vannak; a római katholikus németekkeli peresügyök máig sincs tisztázva: a kérvény az egyházlátogató küldöttségnek véleményezés s jelentéstétel végett kiadatik, addig pedig az épitkezési engedély függőben hagyatik.

40. Szt.-leányfalvi lelkész Szondy Géza bejelenti. hogy az ujiskola épületök készen van, az szakértői vizsgálat alá veendő. Bejelenti egyszers-

mind, hogy az egyházmegye által jóváhagyott épitési tervrajztól az egyházi elöljárók eltértek, a mennyiben az épület hosszabbra épittetett, ajtók, ablakok szaporittattak, miáltal jelentékeny kiadási többlet állott elő, a mely a tanterem felszerelésére adományozott összegek felhasználásával fedezve lett.

Mivel a hatóságilag jóváhagyott tervtől lényeges eltérés van, és mert a tanterem felszerelésére adományozott összegeket az egyházi elöljáróság kényelmi eszközökre használta fel, helyszini szemle tartása rendeltetik el s annak szakértő közbejötte mellett leendő foganatositására az egyházlátogató küldöttség bizatik meg, jelentése a legközelebbi közgyűlésre be váratván.

A sz.-leányfalvi presbyterium és egyházközségi közgyűlés tagjai az önkényesen felhasznált iskola felszerelési összegek erejéig addig is egyetemlegesen felelősökké tétetnek.

41. Bagdi János anti lelkész beterjeszti a Leidl Henrik szakértő mérnök által az anti templom és torony megvizsgálásáról fölvett jegyzőkönyvet, mely szerint az épités teljesen a szerződésnek megfelelő jó, s átvételre ajánltatik.

Tudomásul vétetik.

42. Beterjesztetett a nagyzerindi presbytérium 1890. Október 29-én tartott gyűlésének 30. sz. a. hozott határozata, mely szerint 9 szavazattal 6 ellen, az egyházmegye által 79—1889. sz. a. hozott végzéssel elrendelt „harmadik iskola felállitása nem fogadtatott el.“

Egyházmegyénk közgyűlése feloldja a nagyzerindi presbytérium 1890. Október 29-én 30. sz. a. hozott határozatát, utasitván a presbytériumot, hogy az egyházmegye e tárgyban hozott 79—1889. sz. végzését foganatositani ismerje állásából folyó kötelességének.

43. Beterjesztetett a sarkadi egyház segédleánytanitói állomásának dijlevele, 3 példányban szabályszerüen kiállitva.

Beterjesztett dijlevelek jóváhagyatnak, s a köznevelési és közoktatási szervezet 54. §-sa értelmében, végleges megerősités végett, a főt. egyházkerület közgyűlésére fölterjesztetnek.

44. A felső-szabólcsi ev. ref. papi értekezlet megküldi 1890. November 9-én Berczelen tartott gyűlése jegyzőkönyvének 5 és 6. számait, melyekben egyfelől „egy minden hivatalos szinezettől ment, a társadalmi élet minden ágát felölelő, teljesen versenyképes politikai irányu napilap“ megalkotása érdekében kéri föl hozzájárulásra az ország összes ev. ref. egyházmegyéit, másfelől a „Protestáns Irodalmi Társaság“ előtt azon óhaj

kifejezését inditványozze, hogy az, a vallásos irányu népies kiadványokat mielőbb inditsa meg.

Egyházmegyénk közgyűlése, egy anyaszentegyházaink szellemi erőit egyesitő politikai irányu napilap megalkotását sem kivihetőnek, sem a valláserkölcsi élet fejlődését előmozditó eszköznek nem tekintvén: a tervbe vett politikai irányu napi lap megindítását nem támogathatja. Annál melegebben járul ama közóhaj kifejezéséhez, hogy a Prot. Irod. Társaság, a vallásos irányu népies olvasmányok kiadását, mit a közszükség valóban követel, mielőbb inditsa meg.

45. Szőcs Imre bélzerindi lelkésztanitó, hivatkozva magas életkorára, betegeskedésére, szenvedett káraira, jövedelme csekély voltára, kettős hivatala nehéz terhére, „segédtartás czimen“ valamely alapból segélyezésért esedezik.

Folyamodó lelkésztanitó kérelmét egyházmegyénk közgyűlése már teljesitette, amennyiben az országos közalapból tőkesegélyre ajánlotta, s abban részesül is; további segélyezésére pedig egyházmegyénk semminemü alappal nem rendelkezik.

46. Varga András széplaki és Laczikó János kisházai tanitó, csekély javadalmazásukra hivatkozva, kérik, hogy az államsegélyben részesitendők közé f. 1891-ik évre is fölvétessenek.

Folyamodó tanitók, tekintettel a kérvényükben fölhozott indokokra, az államsegélyben részesitendők közé folyó évre fölvétetnek.

47. Aranyi Lázár kisperegi orgonista-fitanitó állomásában végleges megerősitését kéri.

Képesitési oklevele, szolgálati bizonyitványai s a választási jegyzőkönyv alapján állásában véglegesen megerősittetik.

48. Lengyel József kisperegi kántor-leánytanitó állásában végleges megerősitését kéri.

Oklevele, szolgálati bizonyitványai s választási jegyzőkönyv alapján állásában végleg megerősittetik.

49. Antal Imre m.-gyáni leánytanitó az egyházmegyébe bekebelezteté sét s állásában végleges megerősitését kéri.

Bemutatott oklevele, szolgálati bizonylata s választási jegyzőkönyv alapján az egyházmegye tanitói karába bekebeleztetik s állásában végleg megerősittetik.

50. Nagy Miklós boros-sebesi kántortanitó állásában végleges megerősitését kéri.

Bizonylatai alapján állásában véglegesen megerősittetik.

51. Tóth Lajos tárkányi kántorfitanitó az egyházmegyébe bekebelezteté sét és állásában végleges megerősitését kéri.

Bemutatott képesitési oklevele alapján az egyházmegye tanitói karába bekebeleztetik s állásában végleg megerősittetik.

52. Költő László n.-szalontai ev. ref. tanitó az egyházmegyei főiskolai alapitvány 1891-ik évi kamata fele részét 25 forintot, fia Költő Kálmán VI. osztályu főiskolai tanuló részére kéri megadatni; Keresztesi József főiskolába járó V-ik osztályu tanuló szintén az egyházmegyei alapitványra felvételét kéri.

Figyelembe véve a becsatolt iskolai értesitőket az egyházmegyei alapitvány 50 forintot tevő kamata 1891-ik évre felerészben Költő Kálmán, felerészben Keresztesi Józsefnek adatik s erről a debreczeni ev. ref. főiskola gymnasiuml igazgatósága értesittetni határoztatik.

53. Püspöki körözött leiratok

levéltárba tétetni rendeltetnek.

54. Jelen gyűlés jegyzőkönyvének hitelesitésére

Szél Kálmán esperes elnöklete alatt Sántha István és dr. Balogh Elek tanácsbirák felkéretnek.

Mindezen számokat hitelesitették Nagy-Szalontán 1891. Április 14-én Szél Kálmán esperes, dr. Balogh Elek és Sántha István tanácsbirák.

A 17, 18, 19. számokat jegyzette: Sántha István világi főjegyző.

A 6, 28, 29, 30, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 47, 48, 49, 50, 51, 52. számokat jegyzette: Borbély László világi aljegyző.

A 14, 15, 16, 24, 31, 32, 41, 42, 44, 45, 46. számokat jegyzette: Nagy Imre lelkészi aljegyző.

Az 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 34, 53, 54. számokat jegyzette: Balog Ambrus lelkészi főjegyző.

A fenti számoknak az illető jegyzők egyszersmind előadói is voltak.

Jegyzőkönyv

mely felvétetett a nagyszalontai ev. ref. egyházmegye 1891. Április 2-ik napján Nagy-Szalontán tartott birósági üléséről.

Jelenvoltak: Szél Kálmán esperes és Tisza Kálmán egyházmegyei gondnok elnöklete alatt, Sántha István, dr. Balogh Elek, Benedek László világi, Böszörményi Károly, Nagy Péter, Balog Ambrus, Nagy Imre és Márk Ferencz lelkészi tanácsbirák.

55. Egyházi elnök felhivására tárgyalás alá vétetett a Bethlendi Sándor tamásdai lelkész ellen meginditott fegyelmi ügy.

A tárgyalás megkezdése előtt kimondatik, hogy Sántha István és Márk Ferencz tanácsbirák, mert vizsgáló biztosok voltak, ezen ügy elbirálásában részt nem vehetnek.

Balog Ambrus esperesileg megbizott előadó, a panaszlevél és vizsgálati jegyzőkönyv egész terjedelmében való felolvasása után, az ügy állását élőszóval előterjeszti.

Sarkadi József ágyai lakos a vádlók által bejelentett tanu kihallgattatván: a vádpanasz 9-ik pontjára vonatkozólag állitja, hogy panaszlottat ittasnak látta.

Felek nyilatkozatra felszólittatván: vádlók nyilatkozni nem kivánnak. Panaszlott védelmi nyilatkozatának meghallgatása – s annak megállapitása után, hogy mind panaszlott, mind panaszlók a mai tárgyalásra szabályszerüen megidéztettek: egyházmegyei bíróságunk zárt ülésben a következő *itéletet* hozta.

Bethlendi Sándor tamásdai lelkész az egyházi törvények 257. §-ának c) és h) pontjaiban foglalt fegyelmi vétség miatt, ugyanazon törvények 246. §-ának b) pontja értelmében feddésre itéltetik és a 22 forintra rugó vizsgálati költségeknek, különbeni végrehajtás terhe alatt, 15 nap alatt leendő megtéritésében elmarasztaltatik.

Indokok:

1. Igaz ugyan, hogy az elmarasztalt ellen emelt vádak legnagyobb része elévült; az is igaz, hogy az ujabb vádak teljesen bebizonyitottaknak nem vehetők: de saját beismerése alapján elmarasztalandó volt, mert lelkésznek nemcsak a közerkölcsiséget sértő, vagy botrányos tettektől óvakodnia

állásából folyó kötelessége, hanem kerülnie kell minden oly magaviseletet is, mely által az egyházias tekintély lealacsonyittatik, s a lelkészi állás méltósága sértetik.

2. Minthogy pedig már egyszer 1884. Április 16-án, akkor is önmaga által beismert ittasságáért elsőfokulag megintetett: most a másodfoku büntetést, a feddést, kellett reá alkalmazni, s e miatt a vizsgálati költségekben is el kellett marasztalni.

Ez itélet nyilvános űlésben Tisza Kálmán egyházmegyei gondnok, — mint hivatalára nézve idősebb elnöktárs, — által, nyilt űlésben, a biróság szine előtt, a feleknek élőszóval azonnal kihirdettetett, oly figyelmeztetés mellett, hogy a törvényszabta határidőn belől felebbezni joguk van.

Jegyzette Berek-Böszörményben 1891. Április 4-ik napján

Balog Ambrus
egyházmegyei főjegyző.

Hitelesitették N.-Szalontán 1891. Április 12-én.

Szél Kálmán,
egyházi elnök.

Dr. Balogh Elek,
egyházmegyei tanácsbiró.

Tárgymutató.

1. Gyűlési képviselők igazoltatnak.
2. A meg nem jelenőkről való jelentés tudomásul vétetik.
3. A tanácskozási sorrend megállapittatik.
4. Esperesi jelentés az egyházmegye szellemi és anyagi állapotáról.
5. „ „ az elnökileg elintézett ügyekről.
6. „ számadás a hivatalos pénzekről.
7. Jelentés az 1890-ik évi közalapi számadások megvizsgálásáról, és az 1891-ik évi járulékok helybenhagyásáról. Közalapi bizottság megválasztása.
8. Számadás a lelkészgyámintézeti pénztárról. Hátralékosok kimutatása.
9. Nyeste István. Böszörményi Pál és Bethlendi Sándor felhivatnak, hogy lelkészgyámintézeti kötvényeik hiányát pótolják ki.
10. Gerőcz Lajos önkéntes tag felhivatik, hogy tagsági dijait a lelkészgyámintézeti pénztárba évenként pontosan fizesse be.
11. A lelkészgyámintézeti pénztárnok postai kiadásai évenként 20 frt átalánynyal egyenlithetők ki.
12. A lelkészgyámintézeti, módositott alapszabályok megerősittetnek.
13. A 15—1886. sz. egyházmegyei végzésben közzétett kegyeleti átalányok 1891-ben is érvényesek.
14. Számadás az egyházmegyei pénztárról. Hátralékosok kimutatása.
15. 1891-ik évi költségelőirányzat.
16. A folyó évben tartandó zsinat költségei a házi pénztárból utaltatnak ki.
17. Számvevőszék jelentése az egyházgondnoki számadásokról.
18. „ „ a tanitói segély-egylet pénztári és a szalontai takarék magtári számadásról.
19. Számvevőszék jelentése a tanitói segélyegylet ágyai takarék magtáránál kiderült hütlen kezelés ügyében.
20. Missziói jelentés és számadások.
21. Egyházkerületi képviselők megválasztása.
22. Lelkészjelölő bizottság megválasztása.
23. Váradi ev. ref. felsőbb leányiskola ügyében bizottság küldetik.
24. Tanügyi bizottság jelentése.
25. Megerősittetik Miklósi Béla az erdőgyaraki lelkészi állomáson.
26. „ Szilágyi Sándor a borossebesi „ „
27. „ Hunyadi László a feketetóti „ „
28. Árpádi iskola épitési terve és költség kivetési kulcsa jóváhagyatik.

29. Tenkei egyházi adókulcs jóváhagyatik.
30. Belényes-ujlaki egyh. adókulcs és módositott dijlevelek jóváhagyatnak.
31. Jelentés a Nadányi Gyula alapról.
32. „ a Margitka Szondy alapitványról.
33. „ a tamásdai kisajátitási pénzről.
34. Borossebesi iskolaépület bérszerződése.
35. Fenesi belhivatalnokok erdő s legelő illetménye.
36. Fila Károly remetei egyházgondnok 43 frt számadási hiányban elmarasztaltatik.
37. Szabó Mihály, ifj. Szabó András és Fila Károly remetei volt egyházgondnokok azon egyháztagokat, kik fa árával adósok, névszerint mutassák ki.
38. A sz.-leányfalvai alapokról való számadások a számvevőszékhez áttétetnek.
39. A sz.-leányfalvai lelkészlakon tervbe vett épitkezés függőben hagyatik.
40. „ uj iskola épület felülvizsgálása elrendeltetik.
41. Az anti templom s torony felülvizsgálásáról való jelentés tudomásul vétetik.
42. A n.-zerindi presbytérium utasittatik, hogy foganatositsa a 79—1889. sz. egyházmegyei végzést
43. Sarkadi segédtanitóság dijlevele jóváhagyatik.
44. Felsőszabólcsi papi értekezlet inditványai
45. Szőcs Imre bélzerindi lelkész segély kérvénye figyelembe nem vehető.
46. Kisházai és széplaki tanitók államsegélyre felvétetnek.
47. Megerősittetik Aranyi Lázár a kisperegi fitanitóságban
48. „ Lengyel József a kisperegi leánytanitóságban.
49. „ Antal Imre a mezőgyáni leánytanitóságban.
50. „ Nagy Miklós a borossebesi kántor-tanitóságban.
51. „ Tóth Lajos a tárkányi fitanitóságban.
52. Költő Kálmán és Keresztesi József debreczeni gymn tanulók az egyházmegyei alapitványra felvétetnek.
53. Püspöki körözött leiratok levéltárba tétetnek.
54. Jegyzőkönyv hitelesitésére bizottság küldetik.
55. Bethlendi Sándor tamásdai lelkész fegyelmi ügye.